

Новини ▶ 8

Една агенция ще контролира храните

“Няма да са нужни допълнителни финансови средства за новата структура”, каза министър Найденов

Новини ▶ 6

ГЕРБ демонстрира спокойствие преди проверката на Евростат

Компании ▶ 12-13

Банките върнаха старите трикове при ипотеките

Финансиране на 100% от цената е само маркетингов трик. Облекченото кредитиране обаче започва да се усеща на имотния пазар у нас

Компании ▶ 13

Две обединения се борят за строител на завода за отпадъци

Консорциумите „Хут - Станилов“ и „Садината-МБТ“ остават в надпреварата за изграждането на завода

Пари

pari.bg

Четвъртък

10 юни 2010, брой 107 (4918)

USD/BGN: 1.62850

▼ -0.57%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.20100

▲ +0.57%

Българска народна банка

Sofix: 371.64

▲ +0.10%

Българска фондова борса

BG40: 104.26

▼ -0.55%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

УЗАКОНЯВАНЕ НА ГОЛЕМИТЕ РАЗХОДИ

С актуализацията на бюджета правителството узаконява по-големите си разходи и харченето на пари от държавния резерв. Дупката в бюджета се очертава да надхвърли 5 млрд. лв. в края на годината ▶ 4-5

Коментар ▶ 2

Поредното отлагане на реформи

Правителството се отказва от антикризисните мерки със същата лекота, с която ги лансира. Премиерът Бойко Борисов трудно балансира между желанието си да върже бюджета и да се хареса на електората

Новини ▶ 7

БВП е намалял с 3.6%, а не с 4%

Намалението на създадената от отделните отрасли брутна добавена стойност е по-слабо, сочат актуализираните данни на НСИ за първото тримесечие

Новини ▶ 8

Пари от емисии все пак ще влизат в бюджета

Парламентът даде зелена светлина държавата да продава въглеродните си квоти. В схемата за търговия вече ще участва и гражданската авиация

Новини ▶ 9

Заплатата на чиновника ще зависи от резултатите

75% от брутно възнаграждение на всеки служител ще бъде постоянно, а останалите 25% ще са променливи и ще зависят от постигнатите резултати, реши правителството

Печеливш
Момчил Андреев

Райфайзенбанк с изпълнителен директор Момчил Андреев записа 13.2 млн. лв. печалба за първото тримесечие на 2010 г. Това все пак е спад от 17% спрямо същия период на миналата година, когато печалбата на банката е била 15.9 млн. лв. За същия период активите на банката са нараснали с 9.8% до 6.8 млрд. лв.

Губещ
Жолт Хернади

Унгарската петролна компания MOL с изпълнителен директор Жолт Хернади трябва да върне на правителството 112 млн. EUR неправомерно получена държавна помощ. Средствата са били получени от компанията съгласно закон за минното дело в Унгария, но те ѝ дават финансово предимство и противоречат на европейските правила, реши Европейската комисия.

Мнения

► По темата "Силният долар вече започна да оскъпява техниката".

► В България образоването на цените си остава загадка за мен. Ето например дигитален фотоапарат Олимпус Е 620. Тук в Щатите само тялото струва 480 USD, в България е 1700 лв.!?

Петър Томов

► Цените в Щатите са по-ниски, защото:

1. по-големия пазар е по-атрактивен за производителите и съответно се договарят по-ниски цени;
2. данъците в Щатите са далеч по-ниски от нашия ДДС + данък печалба; Ако работиш с китайци, би трябвало да знаеш, че когато поевтиняваше доларът, те си вдигаха цените, а сега не ги намаляват, а ако не го знаеш, значи, както всеки българин, обичаш да критикуваш.

hartmann

pari.bg Топ 3

1 Черен юни за бизнеса. Бумът на финансовите отчети проваля "сезона на общите събрания"

2 Дефицитът към края на април е 1.3 млрд. лв. На месечна база хазната е на плюс 370 млн. лв.

3 Какво можеш да направиш с 5 млн. лв? Джакпотът във второ теглене на играта б/49 оцеля за пореден път и приближава рекордни стойности.

Коментар

Поредното отлагане

Мила Кисьова
mkisyova@pari.bg

” **Правителството се отказва от антикризисните мерки със същата лекота, с която ги лансира**

Една по една мерките в антикризисния пакет на правителството падат. То се отказва от тях със същата лекота, с която ги лансира в обществото. И това не важи само за антикризисните мерки, но и за повечето реформи, които ГЕРБ обеща да проведе.

Последните две оттеглени промени са по-високото облагане на застрахователните дружества и въвеждането на 10% данък върху печалбите от хазарт. От първата мярка в антикризисния пакет правителството очакваше 50 млн. лв. допълнително да влязат в бюджета до края на тази година. От втората - 80 млн. лв.

Вчера след заседанието на Министерския съвет стана ясно, че промените в Закона за корпоративното подоходно облагане заради застрахователите няма да бъдат внесени в Народното събрание. Причините - в момента се готвели други законови промени, с които ще се въведе косвен данък върху застрахователните премии, каквато била практиката в повечето държави.

С подобен мотив се оттеглят промените в Закона за данъка върху доходите на физическите

► **Приоритет на премиера Бойко Борисов и правителството е да се хареса на електората, а не да започне обещаните реформи**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

лица, с които трябваше да се въведе 10% данък върху печалбите от хазартни игри. Новият вид облагане евентуално ще бъде въведено с подготвени промени в Закона за хазарта.

По-скоро обаче сме свидетели на поредното намерение на правителството, от което то бие отбой. Защото при вдигане на данъци и рязане на разходи е повече от ясно, че ще има силна съпротива от засегнатите групи. И винаги ще се

намерят разумни доводи срещу непопулярните мерки. Например опасно е да слагаш данък върху игрите, без да промениш регламента в интернет залаганията. Застрахователите пък имат право да искат да бъдат третирани като другите финансови институции, вместо само те да плащат данък върху приходите.

Правителството трудно балансира между желанието си да върже бюджета и да се хареса на електората. Засега ГЕРБ и

най-вече неговият лидер залагат на второто. Само че хората очакват страната да излезе колкото може по-бързо от кризата с умни, смели и навременни управленски решения. А когато искаш да се харесаш на всички, рискуваш да навредиш на всички. Пак с идеята да получи широка подкрепа правителството изгуби много време да преговаря с работодателските и синдикалните организации за мерки, половината от които се оказаха изпълними едва от догодина.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisyova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

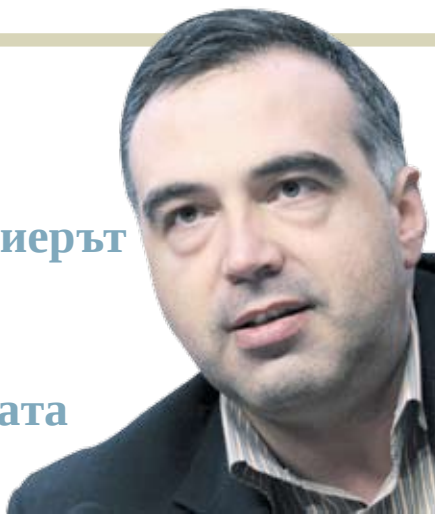
Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Ако до края на седмицата премиерът не представи необезпечените договори, той е излъгал грубо всички българи и трябва да си подаде оставката

► Антон Кутев, депутат от БСП

Число на деня

500

► хил. лв. ще спести парламентът до края на годината според последните изказвания на депутати. Миналата седмица плановете бяха за 8 млн. лв.

Коментар

Три добри примера в трудна среда

Преди няколко дни във „Файненшъл таймс“ имаше статия по темата защо Швейцария е относително незасегната от кризата с еврото и защо швейцарският франк поскъпва. Заглавието ѝ беше „Гъвкавостта е основата на швейцарската стабилност в лицето на кризата“.

Швейцария остава относително незасегната от кризата и франкът поскъпва заради традиционната стабилност на публичните финанси на страната. Миналата година се отбелязва излишък въпреки рецесията.

Данъците са ниски, а безработицата е по-ниска от европейските съседни. Бизнес средата е добре. Балонът в недвижимите имоти от началото на 90-те години доведе до законодателство, което ограничи дефицитите. В добрите времена за икономиката, правителството изплати дългове.

Системата е гъвкава, има малко ограничения за създаване на нови работни места. Естония е още по-интересен пример, защото става въпрос за страна от Източна Европа, която беше тежко ударена от кризата. За разлика от други страни, чиито политики вдигнаха

Георги Ангелов, старши икономист в „Отворено общество“

” Както винаги, и в тази тежка криза има добри примери, които може да бъдат следвани. Оправданията, че нищо не може да се направи, не вървят

ръце и оставиха стабилността да се сгромоляса (Гърция, Унгария, Румъния, Латвия), естонците направиха точно обратното - запретнаха ръкави и стабилизираха бюджета си.

Вместо рекордно висок дефицит Естония успя да постигне най-нисък дефицит в ЕС. Страната прокара пенсионна реформа, намали публичните разходи и спечели отново доверието на инвеститорите. В резултат банковите лихви в Естония намаляват,

инвестициите се увеличават, а страната скоро ще влезе в еврозоната. Отново ще обърне внимание - първоначално кризата удари Естония много по-тежко, отколкото България. Но естонците поддържаха дисциплинирано и избегнаха най-лошия сценарий, а сега са готови за бързо възстановяване и растеж.

Ирландия е още един добър пример. Ирландия беше ударена от банкова криза и икономическа криза, дори по-тежки, отколкото в Гърция. Но страната показа, че може да взема тежки бюджетни решения, когато се наложи, освен това Ирландия поддържа високо ниво на фискален резерв. Всичко това осигури на Ирландия доста по-голямо доверие от страна на инвеститорите - за разлика от Гърция, която буквално фалира и трябваше да бъде спасявана от европейския данъкоплатец.

Както винаги, и в тази тежка криза има добри примери, които може да бъдат следвани. Оправданията, че нищо не може да се направи, не вървят - може да се направи много, ясно е какво трябва да се направи, стига правителството да има желание и воля.

Неузбежно

► Неузбежно е цената на природния газ да поскъпне с повече от 20%, съобщил председателят на ДКЕВР Ангел Семерджиев. Той беше изслушан от икономическата комисия в парламента. Това означава, че цената на парното ще се вдигне с 15%. Поскъпването на тока пък ще бъде около 2-3%.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Част от KBC group **KBC**

Каско+ на ДЗИ
до - 40%

Светът е футбол

► Стадионът Green Point в Кейптаун ден преди началото на Световното първенство по футбол в ЮАР

СНИМКА REUTERS

Узаконяване на големите

Има риск да не бъдат събрани близо 2 млрд. лв., икономисти и политици от различни партии предлагат допълнително орязване на разходите

Правителството трябва да направи нов анализ на разходите и те да бъдат допълнително намалени. Това е единственият начин то да се пребори с рязко падащите приходи и разширяващия се дефицит. Около тази теза се обединиха икономисти и политици от различни партии.

Днес икономическата и бюджетната комисия в парламента ще обсъдят актуализацията на бюджета. Очаква се Синята коалиция и Атака да подкрепят новите параметри на бюджета, докато Коалиция за България и ДПС се обявиха категорично против предложените промени.

Скрити резерви

Съпредседателят на Синята Коалиция Мартин Димитров и бившият финансов министър и настоящ депутат от Коалиция за България Пламен Орешарски се обединиха около тезата за допълнително затягане на коланите. Според Димитров трябва да се направи нов структурен анализ на държавната администрация и да се закрият и/или обединят някои агенции и звена, които са неефективни. Резервите за съкращаване на разходите са огромни, уточни Орешарски. Той допълни, че на фона на намаляването на приходите с близо 2 млрд. лв. правителството планира да увеличи разходите с нови близо 500 млн. лв.

С актуализацията на бюджета кабинетът на Борисов се опитва да узакони по-големите разходи и харченето на пари от фискалния резерв, коментира Пламен Орешарски. Той уточни, че управляващите не трябва да забравят, че натрупаният резерв и ниското ниво на дълг на България са резултат от управлението на тройната коалиция. По думите му благодарение на това добро наследство

Билиана Вачева
bvacheva@pari.bg

е възможно те да емитират облигации на външните пазари (за близо 2 млрд. лв.) и да харчат пари от фискалния резерв.

Рискове

Преди дни на семинар на финансовото ведомство директорите на двете приходни агенции - НАП и митниците - казаха, че заложените приходи в актуализацията на бюджета са доста оптимистични. Най-вече става дума за постъпленията от ДДС. От този косвен данък се очаква неизпълнение от близо 1 млрд. лв. Други близо 300 млн. лв. може да не постъпят в хазната от корпоративен данък и още близо 254 млн. лв. от осигуровки, здравни и социални. Има риск НАП да не събере общо 1.554 млрд. лв. приходи.

Риските има и при митническите постъпления. По план Агенция "Митници" трябва да събере между 6.4 и 6.9 млрд. лв. Най-оптимистичният вариант е от акцизи да се съберат 3.5 млрд. лв. при заложените 3.9 млрд. лв., каза директорът на митниците Ваньо Танов. Само от това перо неизпълнението ще е близо 400 млн. лв. От ДДС от внос приходите може да са с 200 млн. лв. по-малко при очаквани 2.6 млрд. лв. Рискът при митниците е да не бъдат събрани близо 600 млн. лв.

Така, като теглим черта, става ясно, че под въпрос са близо 2 млрд. лв. бюджетни приходи, които,

Какво да се прави Предложения на ИПИ

► Съкращения на разходите на Министерството на отбраната с 30%. Спестяват се 267 млн. лв.

► Съкращения на разходите на всички групи министерства с поне 20% - спестяват се 964 млн. лв. (включително МВР и МТСП).

► Орязване на трансферите с 15% за общините (спестяват се 339 млн. лв.), висши училища и БАН (спестяват се 90 млн. лв.), с 20% за съдебната власт (58 млн. лв.), с 20% за НС, БНТ и БНР (32 млн. лв.).

► Така общо ще се реализират икономии за 1.75 млрд. лв. и фискалният резерв няма да се пипа.

колкото и да им се иска на управляващите, може и да не бъдат генерирани. Затова и повечето икономисти предлагат допълнително намаляване на харчовите. Преди седмица икономисти от Института за пазарна икономика предложиха план за съкращаване на разходи за 1.75 млрд. лв. (виж карето). Според ИПИ някои бюджетни харчове може да бъдат отложени, като например строежът на спортната зала и "Лувъра", покупката на хеликоптери (военният министър Аню Ангелов ще откаже доставката на три хеликоптера).

Мисъл за утре

Трябва да се направи всичко възможно тази година България да приключи с балансиран бюджет, иначе през 2011 г. ни грози отново дефицит, предупреждава Мартин Димитров. От ГЕРБ обаче са на мнение, че много трудно се правят прогнози при тази динамична икономическа обстановка.

Много е трудно още отсега да се правят стабилни прогнози за макрорамката за 2011 г., коментира председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова. Тя допълни, че всеки иска да има балансиран бюджет или поне контролиран дефицит, но трябва да се направят много сериозни разчети дали това въобще е постижима цел.

Приходи, в млрд. лв.

2010 г. Програма
2010 г. Актуализирана програма

Разходи, в млрд. лв.

2010 г. Програма
2010 г. Актуализирана програма

Категория	2010 г. Програма	2010 г. Актуализирана програма
Общо приходи	26.54	22.55
Данъчни приходи	21.09	19.26
Преки данъци	8.85	8.69
Корпоративни данъци	1.73	1.45
Данък върху доходите на физическите лица	1.99	2.03
Приходи на социалното и здравното осигуряване	5.13	5.21
Осигурителни вноски за Държавно обществено осигуряване	3.57	3.57
Здравноосигурителни вноски	1.56	1.64
Косвени данъци	11.52	9.85
ДДС	6.8	5.86
Акцизи	4.58	3.9
Мита и митнически такси	0.14	0.09
Такса върху производството на захар и изоглюкоза	0	0
Други данъци	0.72	0.72
Неданъчни приходи	3.39	3.36
Трансфери от БНБ	0.3	0.35
Други	3.09	3
Помощи	2.05	1.93
Помощи от страната	0.02	0.02
Външни помощи	2.03	1.91

Разходната част на бюджета трябва да се пренастрои към потенциално по-ниските приходи при сегашните нива на данъчни ставки

Владислав Горанов,
зам.-министър на финансите

разходи на държавата

Общо разходи и вноска в общия бюджет на ЕС	27	27.81
Общо разходи	26.22	27.03
Общо нелихвени разходи	25.64	26.52
Текущи нелихвени разходи	21.43	21.31
Залплати и стипендии	3.98	3.84
Осигурителни вноски	0.96	0.92
Издръжка	4.41	4.33
Субсидии - общо	1.66	1.58
Социално осигуряване и грижи	10.42	10.64
Пенсии	7.1	7.1
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1.81	1.81
Здравноосигурителни плащания	1.51	1.73
Прираст на държавния резерв и изкупуване на земеделска продукция	0.08	0.05
Капиталови разходи	3.86	3.74
Резерв за непредвидени и неотложни разходи	0.27	1.42
Лихви	0.58	0.51
Външни лихви	0.43	0.37
Вътрешни лихви	0.15	0.14
Вноска в общия бюджет на ЕС	0.78	0.78
Бюджетно салдо	-0.47	-3.26

Графика: Вихър Ласков

От реструктурирането на администрацията може да се спестят 500 млн. лв.

Подкрепяме управляващите, че запазиха данъците и пенсиите. Но сме на мнение, че за тази година трябва да се стремим да приключим годината с балансиран бюджет. Искаме ангажимент на кабинета по този въпрос. В противен случай през 2011 г. ще сме с дефицит и излизането на България от кризата ще се отложи.

Ние предлагаме да се направи преглед на цялата администрация, който да бъде готов най-късно през септември или октомври. На базата на него трябва да бъдат спестени разходи от

неефективни структури чрез окрупняване и други способи. По този начин може да бъдат спестени 500 млн. лв. Всичко, което правим тази година, трябва да бъде ориентирано към един балансиран и стабилен бюджет 2011. Не можем да си позволим да стигнем Румъния, не може да си позволим дестабилизация през следващата година.

► **Мартин Димитров**, съпрезидент на Синята коалиция

Резервите за съкращаване на харчовете са огромни

За първите пет месеца на годината правителството е похарчило с близо 500 млн. лв. повече в сравнение със същия период на 2009 г. Така че за какво намаление на разходите се говори.

Кабинетът би трябвало да харчи толкова, колкото са постъпленията в бюджета. Записаната дългова емисия, която трябва да

финансира дефицита, може и да не се пласира на външните пазари. Зависи каква ще е ситуацията на борсите.

На практика чрез актуализацията на бюджета правителството узаконява по-ниските приходи и по-високите разходи. Смятам, че трябва да се направи детайлен анализ на разходите и да се види кои от тях може да се

► **Пламен Орешарски**, бивш министър на финансите и настоящ депутат от Коалиция за България

„Най-позитивното нещо, което можем да очакваме, в края на тази година, е икономиката ни да спре да пада“

съкратят. Резервите за съкращаване на разходите са огромни. Трябва да се направи всичко възможно, за да се ограничи дефицитът.

Най-позитивното нещо, което можем да очакваме, в края на тази година, е икономиката ни да спре да пада. Особено след като Европа бавно започва да се възстановява.

Премиерът без съгласието на парламента може да харчи над 1 млрд. лв.

ДПС няма да подкрепи на първо четене актуализацията на бюджета. В искането за актуализация тежестта на кризата не се споделя справедливо, липсват мерки за стимулиране на икономическата активност, както и такива, които да осигурят по-висока събираемост на приходите в бюджета.

Ние сме против орязването на субсидиите на общините, както и намаляването на парите за образование.

Със законопроекта за актуализацията на бюджета се нарушава конституцията, защото се дава възможност на кабинета да харчи 1.3 млрд. лв. без контрол от страна на парламента.

Дори в години на финансов, фискален разкош, когато са акумулирани над 5 млрд. лв. излишъци, предишни министър-председатели дали са си позволили да заделят на пряко собствено разпореждане над 1 млрд. лв.

► **Лютов Местан**, зам.-президент на ДПС

ГЕРБ демонстрира спокойствие преди проверката на Евростат

НСИ няма никакви притеснения за данните, които е предоставил на Евростат

Управляващите демонстрираха в сряда пълно спокойствие по повод предстоящата проверка на статистическите данни за миналогодишния бюджет от Евростат.

Във вторник европейският комисар по валутно-икономическите въпроси Оли Рен събщи, че Европейската комисия е притеснена от икономическите данни на България и затова ще прати мисия да ги провери. Финансовият министър Симеон Дянков каза, че мисията е очаквана и че е прекрасно, че ще дойдат да ни проверят в най-кратки срокове.

Как говорят финландците

Според Симеон Дянков правителството е очаквало мисията на Евростат още през май. Според него това е нещо рутинно. "Колкото по-бързо Евростат и Европейската комисия проверят данните за бюджета на България, толкова по-добре", каза финансовият министър. Причината е, че правителството ревизира данните за дефицита за 2009 г. от 1.9% на 3.9%. "При всичките си про-

блеми в кризата ние сме много по-добре от нашите съседки и затова колкото по-бързо експертите дойдат и кажат "българите ни казаха това доброволно и ние потвърждаваме данните", толкова по-добре", добави Дянков.

На въпрос защо тогава Оли Рен не е споменал доброволната корекция от българска страна, той отговори, че "вероятно финландците говорят по този начин". Министърът обясни още, че разминавания в данните може да има, защото ЕК и България ползват различни методи за водене на статистиката.

Отговорността на статистиката

Европейската проверка беше тема и в парламента. От опозицията определиха случая като опасност да изгубим още повече от доверието на европейските институции. Председателят на ДСБ Иван Костов пък обяви, че ако съмненията бъдат потвърдени, ръководството на Националния статистически институт трябва да бъде отстранено. Бившият финансов министър от левицата Пламен

► Прекрасно е Евростат да гоиде възможно най-скоро, каза финансовият министър Симеон Дянков

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Орешарски обясни, че първичните данни се подават на статистиката от Министерството на финансите и ако има проблем, той ще е в министерството. От НСИ съобщиха, че нямат никакви притеснения за данните, които са предоставили.

Пред Дарик председателят на института доц. Мариана Косева каза, че трябва да се прави разлика между отговорностите на статистиката и бюджетната или макроикономическа прогноза, която прави Министерството на финансите.

Филипа Рагунова

Подаденият в ЕК отчет е абсолютно коректен

Менга Стоянова,
председател
на бюджетната
комисия в НС, ГЕРБ

Очаквахме много по-рано тази проверка, още през март, но и те си имат интересното е, че за пръв път от тази година Евростат ще прави подобни проверки на място. Досега отчетите на страните членки се приемаха на доверие, правеха се само механични засечки.

В този аспект ние нямаме никакви притеснения. Това, което

сме подали като отчет, е абсолютно коректно. И съм сигурна, че след проверката на Евростат това ще бъде още един показател, в който България ще бъде наредена сред страните, които са лоялни и изпълняващи условията на ЕС.

Оли Рен не е казал персонално, че има съмнения, че данните са манипулирани. Проверката е за това, за да се установи има ли разминаване при отчитането при отделните методики. Не знам защо България е първа. Може да е по букви. В никакъв случай дефицитът ни не е най-големият.

Ако се потвърдят съмненията, трябва да има оставки в НСИ

Изказването на комисаря Оли Рен е продикувано от съмнения в качеството и верността на информацията, която статистически се произвежда в България и се предоставя на българското правителство и на ЕК. Проверката ще покаже дали имат основания тези съмнения. Ако съмненията

са основателни, причините може да бъдат две: некомпетентност на ръководството на НСИ или голямо слагачество на НСИ

през ръководството му към правителството.

С надежда да се защитават работни места или позиции. И в двата случая, ако се потвърдят съмненията и ако статистическият институт не може да докаже верността на своята информация, значи ръководството трябва да бъде отстранено и заменено с хора, които си вършат работата и изпълняват изискванията на закона. Трябва да е ясно следното: некачествената информация води до некачествено управление. Абсолютно задължителна връзка. Ако се подвежда правителството, няма как да се очаква да прави верни бюджети и да взема правилни решения. Ако се потвърдят съмненията на ЕК, това ще бъде много лош резултат за България и ще означава още една причина да намалее доверието в страната ни.

Иван Костов,
председател
на ДСБ

Отговорността е в министерството, а не в НСИ

Притеснен съм от самите съмнения, които се изказват от най-високо ниво, доколкото господин Оли Рен е сред най-важните комисари в ЕК.

Според мен това изявление идва в резултат на противоречиви сигнали от българското правителство в последните няколко месеца по отношение на дефицитите за 2009 г. Този случай трябва да ни е добър урок - как, преди да се коментира в публичното пространство, трябва да се мисли за последиците. В

този случай последиците са лоши от гледна точка както на репутацията ни, така и на доверието на ЕК относно действията на българското правителство. Първичната информация за цифрите, с които работи НСИ, е в Министерството на финансите. НСИ не

Пламен Орешарски,
бивш министър
на финансите, КБ

разполага с капацитет, за да изменя цифрите, подадени от министерството. Но не мога да говоря за тази година. Ако за минали години има разминавания, НСИ няма вина.

НСИ тушира данните за спада на икономиката

БВП за първото тримесечие е намалял с 3.6%, а не с 4%

Спадът на brutния вътрешен продукт през първото тримесечие на тази година спрямо същото тримесечие на миналата е 3.6%, показват новите данни на НСИ. В средата на май експресните оценки, публикувани от НСИ, сочеха, че спадът на икономиката ни в периода януари - март 2010 г. е 4%.

Корекция

С новите данни се оказва, че намалението на създадената от отделните отрасли брутна добавена стойност е по-слабо. Добавената стойност в сектора на услугите реално е намаляла с 1.2%, което е с 1 пункт по-малко от първоначалните данни. В индустрията спадът е 0.9%, а не 1.3%. Най-голямо е разминаването в аграрния сектор - там добавената стойност е намаляла с 1.3% при 3.4% първоначално отчетени.

Спадът в потреблението на домакинствата през пър-

вото тримесечие на 2010 г. е 5.7%, което е по-добър резултат отпреди това обявените 6.8%. Инвестициите са намалели с 14.9%, а не с 15.8%.

В същото време ръстът в износа се оказва, че не е бил 7.6%, а 5.9%. Вносът през първото тримесечие пък е намалял с 2.6%, а не с 4%.

Дори и коригирани към по-благоприятна посока, данните за БВП са под очакванията на повечето икономисти. Те признават, че прогнозите им са били за спад от около 2% през първото тримесечие на годината.

Производителността расте

В същото време НСИ отчете увеличение на производителността през първото тримесечие на годината. Спрямо същия период на 2009 г. БВП на един зает се увеличил с 4%. Така на едно лице се падат 4150 лв. от brutния вътрешен продукт, а всеки зает за един отработен час създава средно 10.1 лв. БВП.

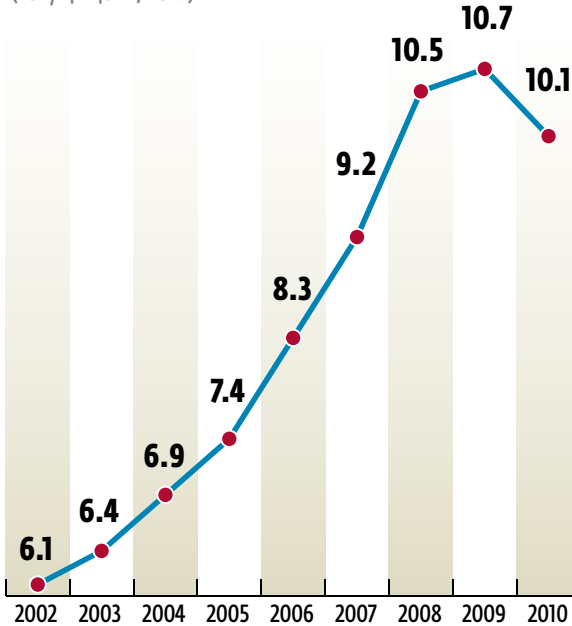
Ръстът в производител-

ността може да се обясни с оптимизираните разходи на компаниите, притиснати от кризата, както и с разпределянето на еднакъв обем работа между по-малко работна ръка. Друга причина е и намаляването на работните заплати в някои предприятия. Заетите лица в икономиката са 3 385.3 хиляди, което е със 7.3% по-малко от първото тримесечие на миналата година, сочат данните на НСИ. Броят на отработените часове е 1386.7 милиона - със 7.5% по-малко.

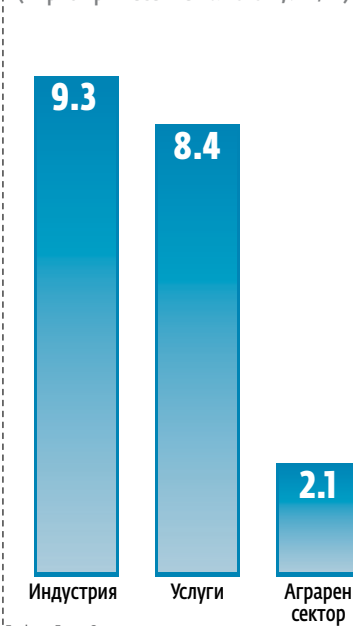
През 2009 г. за първи път от последните осем години статистиката отчиташе спад в производителността през всяко тримесечие.

Най-висока е производителността в индустрията - 3961 лв. брутна добавена стойност (БДС) средно на един зает и 9.3 лв. за един отработен човекочас. В аграрния сектор всеки зает произвежда средно 668.6 лв. БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 2.1 лв. от текущия обем на показателя. В сектора на услугите произ-

БВП на един отработен час (текущи цени, лева)

Производителност на труда (първо тримесечие на 2010 г., лв./ч.)

Графика: Гриша Струндрев

водителността на труда е 3644 лв. БДС на един зает и 8.4 лв. за един отработен човекочас.

България продължава да е страната с най-ниска производителност на труда в Евросъюза. По данни на Евростат тя е 37% от сред-

ното ниво за 27-те членки. През 2009 г. тенденцията на ръст на производителността, която се наблюдава през последните осем години, бе преобърната. Всяко тримесечие бе отчетан спад. Причина за това бяха спрените временно

производства в много предприятия и задържането на персонал в изчакване на по-добри времена. Преминанването на непълнен работен ден също оказва влияние върху спада в производителността.

Мила Кисьова

Кабинетът забрани преотдаването на държавна собственост

► **Строителство на национални обекти, например магистрала, ще започва с плащане на обезщетение още преди отчуждаването**

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Партии вече няма да може да купуват имоти от държавата

Отдадените под наем имоти, които са публична държавна собственост, вече няма да може да се преотдават и да се ползват съвместно по договор с трети лица. Това предвиждат приетите от МС промени в Закона за държавната собственост. Целта на промените е да бъде защитен държавният интерес и да се ускори изграждането на големите инфраструктурни обекти.

Национален обект

В промените са описани и случаите, в които се отнемат принудително частни имоти за държавни нужди. Понятието национален инфраструктурен обект се променя с национален обект, което има по-широк обхват.

Създава се възможност на инвеститора на национален обект да влезе в имота и да строи, като предварително заплати обезщетение за времето от въвода в имота до влизане в сила на отчуждението. Това ще може да стане обаче при наличие на влязъл в сила подробен устройствен план, върху който е предвидено изграждане на национален обект. Собственикът на имота може да оспори размера на определеното обезщетение. Обжалването на акта само по отношение на размера на обезщетението няма да спира изпълнението на акта за отчуждаване.

Без облагодетелстване

Политическите партии няма да може да купуват имоти - частна държавна собственост, предвиждат поправките в закона.

Красимира Янева

Отчетите на държавните фирми стават публични

Консолидационната компания започва дейност

Министрите да прехвърлят пакетите от акции на търговски дружества с под 50 на сто държавно участие в капитала, реши правителството. Това трябва да стане чрез внасяне на непарични вноски в капитала на "Държавна консолидационна компания" ЕАД.

Тя е създадена в изпълнение на одобрените от

правителството мерки за подкрепа на заетостта, домакинствата, бизнеса и фискалната позиция. Целта е в нея да бъдат апортирани акциите, които държавата притежава в дружества с миноритарно участие.

Продажбата на акциите ще бъде осъществена от Агенцията по приватизация и следприватизационен контрол, като паричните постъпления ще се превеждат по сметка на ДКК, за да се реализира печалба и да се изплати дивидент на държавата.

Отчети

Правителството реши още на всеки три месеца Министерството на финансите да публикува счетоводен баланс и отчет за приходите и разходите на дружествата с преобладаващо държавно участие в капитала. Промяната е в изпълнение на една от 60-те мерки от антикризисния пакет.

По-строг контрол

"Справките, които ще предоставяме за държавните фирми, стават много детайлни", каза финансовият

министър Симеон Дянков. По думите му държавните компании ще са длъжни да заявяват и инвестиционните си планове. Наблюдението и контролът ще обхващат държавните предприятия, търговските дружества с над 50 на сто държавно участие, както и държавните лечебни заведения, събщи правителствената информационна служба.

Освен това се въвежда изискването подлежащите на наблюдение стопански субекти да предоставят информацията на съответните министри и ръководители на ведомства съобразно отрасловата им компетентност. Те ще я предават в електронен вид на министъра на финансите за публикуване в интернет страницата на финансовото ведомство в срок до 30-о число на месеца, следващ съответния отчетен период. По този начин ще се засили контролът, се посочва в съобщението.

След заседанието на правителството министър Дянков обясни още, че до десетина дни кабинетът ще приеме и правилата, по които държавните фирми ще избират обслужващите банки.

Красимира Янева

► **Министърът на икономиката Трайчо Трайков ще контролира работата на консолидационната компания**

Пари от парникови емисии все пак ще влизат в бюджета

Парламентът даде зелена светлина държавата да продава въглеродните си квоти

► В схемата за търговия с въглеродни квоти вече ще участва и гражданската авиация

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пари от продажбата на квотите на парникови газове, с които разполага държавата, все пак ще може да влизат в бюджета.

Депутатите приеха на второ четене Закона за околната среда и водите, с което държавата вече ще може да търгува с квотите си. Според първоначалното предложение средствата от продажба задължително трябваше да отиват в извънбюджетна сметка, контролирана от финансовия министър. След това те може да бъдат използвани

единствено по Националната схема за зелени инвестиции. По предложение от ГЕРБ в закона беше вкаран текст, според който, ако купувачът на емисии няма против, средствата от продажбата им може да влязат в бюджета при условие да бъдат използвани за екопроекти. Депутати от левицата изразиха притеснения, че това позволява заобикаляне на европейското изискване тези пари задължително да бъдат използвани само за зелени инвестиции.

И все пак в бюджета

Продажбата на държавните въглеродни квоти беше записана като една от антикризисните мерки на правителството, като с парите то имаше намерение да кърпи бюджета. Впоследствие стана известно, че това не може да стане, защото средствата може да бъдат ползвани само за екологични проекти.

С промените в закона за околната среда обаче управляващите все пак намериха начин да вкарат парите в бюджета. Оттук нататък

трябва да се разчита на купувача на квотите, че ще настоява те да влизат в специалната сметка. Според промените купувачът може да участва и при взимането на решенията за кои проекти да бъдат харчени средствата.

Още един сектор участва

Друга основна промяна в закона е, че гражданската авиация също получава право да участва в европейската схема за търговия с парникови емисии. След

одобряването на закона от Народното събрание предстои правителството да приеме необходимите наредби, по които квотите ще бъдат продавани.

Търговията обаче не може да започне, защото в края на този месец ООН ще отнеме акредитацията на България заради редица нарушения от предишните две години. Новото ръководство в екоминистерството се надява да успее да възстанови акредитацията в края на годината.

Филипа Рагунова

Механизъм Купувачът ще участва в харченето

► Държавата разполага с 200 млн. тона квоти на парникови газове.

► Трима министри ще водят преговорите с купувачите на квоти и ще подписват договорите - на околната среда, на финансите и на икономиката, енергетиката и туризма.

► Парите от сделките ще влизат в специална извънбюджетна сметка към Министерството на финансите или в републиканския бюджет, но с изричното условие да се разходват за екологични проекти.

► Изразходването ще се управлява от Националния доверителен екофонд, който ще приема и одобрява проектите. В консултативния съвет на фонда при желание може да участва и представител на купувача, който да се увери, че парите му отиват за зелени проекти.

200

► млн. тона въглеродни квоти притежава държавата

Контролът върху храните се поема от една агенция

► „Няма да са нужни допълнителни финансови средства за новата агенция“, каза министър Мирослав Найденов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Над 400 щатни бройки ще бъдат съкратени след обединението на четири институции

Министерският съвет реши да се създаде Агенция по безопасност на храните и Център за оценка на риска. Новата структура ще обедини четири институции - Националната ветеринарномедицинска служба, Националната служба за растителна защита, службата по зърното и фуражите и част от отделите по безопасност на храните към РИОКОЗ, които са към здравното министерство.

Със създаването на новата агенция ще бъдат съкратени 400 щатни бройки. Необходимият годишен бюджет за функционирането ѝ е 70 млн. лв. „Няма да са нужни

допълнителни финансови средства, тъй като нуждите се покриват от собствените бюджети на всички ведомства, които ще се вляят в агенцията“, обясни министърът на земеделието Мирослав Найденов.

Улеснение

Агенцията ще бъде единен компетентен орган за официален контрол по цялата хранителна верига „от полето до масата“, е записано в стратегията за създаването ѝ. Тя трябва да облекчи бюрокрацията, която създават четирите други органа, чиито функции често се застъпват. Единният орган ще контролира общо над 140 000 фирми. Сред тях най-многобройни са търговските обекти - над 117 000.

Структура

Агенцията ще има изцяло

контролни функции и ще бъде второстепенен разпоредител към Министерството на земеделието и храните. Ръководството ѝ ще се назначава от премиера.

Центърът за оценка на риска ще е ситуиран в агенцията, а неговият директор също ще се назначава от премиера.

Той ще бъде независим орган за оценка на риска по цялата хранителна верига и ще има функция на контактна точка с Европейската агенция за безопасност на храните (EFSA). В него ще работят около 30 души.

След като депутатите одобряват законопроекта, агенцията ще стане факт. Подобни единни структури за контрол над храните има в повечето страни членки на ЕС.

Ани Когжаиванова

Дянков закрива Агенцията за икономически анализи и прогнози

Финансовото министерство започва реструктуриране на дирекциите

Агенцията за икономически анализи и прогнози, чийто принципал е финансовият министър Симеон Дянков, ще бъде закрита, реши правителството. По този начин администрацията ще бъде намалена с 51 щатни бройки. От работещите в Министерството на финансите са съкратени 37 от тях. А останалите 14 ще намалеят след затварянето на агенцията.

Причините

Намалването на щатните бройки е част от регламентираното свиване на числеността на заетите в държавните институции. Освен съкращенията от ведомството предвиждат и структурни промени, насочени към оптимизиране

на функциите, дейностите и задачите на дирекциите, които работят към министерството.

До началото на 2011 г. е планирано щатните бройки да намалеят с още 47, припомнят от ведомството. Така общо свиването на администрацията ще достигне 20% спрямо състава на министерството към август 2009 г.

Пренасочване

Част от съкратената администрация на Агенцията за икономически анализи и прогнози ще бъде обезпечена. Към дирекция „Икономическо планиране и анализи“ ще бъдат пренасочени 29 щатни бройки. Това е специализираната администрация на затворената агенция. След като постановлението на Министерския съвет влезе в сила, в други 12 дирекции също ще бъдат съкратени длъжности.

► От ноември 2009 г. във ведомството са съкратени общо 141 щатни бройки
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Заплатата на чиновника - според резултатите

Държавните служители остават без бонуси от глоби

От 1 януари догодина заплатата на държавните служители ще се определя по нов модел. 75% от брутно възнаграждение на всеки служител ще бъде постоянно, а останалите 25% ще са променливи и ще зависят от постигнатите резултати от служителите, реши правителството. В МО и МВР моделът ще влезе в сила една година по-късно заради спецификата на заплащането там.

В матрицата

„Размерът на основната месечна заплата в постоянната й част ще се определя чрез матрична скала със ставки за съответната длъжност, които ще бъдат формулирани на база професионален опит и оценка за изпълнение“, обясни вицепремиерът Симеон Дянков. Той допълни, че променливата част на възнаграждението ще има текущи и целеви бонуси. Текущите ще се дават например на 6 месеца или на една година и ще зависят от постиженията на администрацията като цяло, на звената й и на отделните служители. Сега постоянните бонуси съществуват под формата на допълнително материално стимулиране. Целевите бонуси в мо-

► Парите на чиновниците ще зависят и от качеството на работата им. Това няма да важи за заплатите на министрите
СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

мента съществуват в малка част от държавната администрация. Занапред те ще се плащат за изпълнение на програми, проекти, важни задачи и адекватни реакции в тежка ситуация. „В този случай младшият експерт ще получава същата сума както и един директор в съответното министерство и всъщност по всички министерства“, обясни Дянков. Той каза още, че в рамките на средствата за заплати те-

кущите бонуси ще са 20%, а целевите - 5%.

Без бонуси от глоби

Във всички министерства, всички агенции и т.н. се премахва процентът към заплащането, който зависи от събрани такси и глоби. „Разбира се, такси и глоби ще се събират, те ще отиват в държавния бюджет. Оттам вече ще се преразпределят в съответните министерства“, обясни фи-

нансовият министър.

Клас квалификация

Новият модел предвижда още премахване на допълнителното възнаграждение за прослужено време и добавянето му към основната заплата на служителя. Ще бъдат въведени и допълнителни парични бонуси за професиите, които са търсени и високоплатени в частния сектор.

Красимира Янева

Бизнесът подкрепя вдигането на осигурителния стаж

Фирмите са готови да задържат по-възрастните си опитни работници, казват от БТПП

Най-безболезненият вариант за увеличаване на приходите във фонд „Пенсии“ е увеличаването на осигурителния доход с три години, е мнението на предприемачите, които членуват в БТПП. Анкета на палата-

та, попълнена от 43 нейни членове, показва, че 82% от подкрепят увеличаването на осигурителния стаж до 40 години за мъжете и 37 години за жените с удържане на 2.5% от пенсията за всяка година недостигащ стаж. При този вариант възрастта за пенсиониране остава 63 години за мъжете и 60 години за жените.

В същото време 12% от анкетираните бизнесмени предпочитат повече пари

в пенсионната система да влязат с увеличаване на осигуровката. Останалите 6% дори са склонни да се увеличат някои данъци.

Допитването ни показва, че бизнесът предпочита да задържи възрастните си работници с добра квалификация, много опит, умения и контакти, коментира Цветан Симеонов, председател на БТПП. Според палатата обаче наред с удължаването на осигурителния стаж трябва да се даде по-голям превес на допълнителното пенсионно осигуряване, което функционира на капиталопокривния принцип и за всяко лице има лични партии, които се управляват от частни фондове и носят доходност. Вноската за универсалните пенсионни фондове трябва да се увеличи от сегашните 5%.

В същото време трябва да се насърчи осигуряването в доброволните пенсионни фондове като се завиши сумата, която се признава за разход и не се облага. В момента до 10% от направените вноски в доброволни пенсионни фондове се освобождават от данък.

► Наред с увеличаването на осигурителния стаж трябва да се вдигне и вноската на универсалните фондове, смята председателят на БТПП Цветан Симеонов (вдясно)
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пари

Deloitte.

Награждаване в конкурса

Gnext
Generation
2010

Най-добрите млади предприемачи и мениджъри

15 юни 2010, 19.30 ч
Гранд Хотел София, Зала „Триадица“

Моля, потвърдете вашето присъствие на тел.: 02/43 95 848
или на e-mail: events@pari.bg

С подкрепата на:

Медийни партньори:

Кризата в Европа плаши световната икономика

МВФ отпрати предупреждение за удар върху пазарите, но големите икономики едва ли наистина ще бъдат засегнати

Дълговата криза в Европа може да окаже отрицателен ефект върху търговията в световен мащаб, ако икономическите стратегии не действат бързо и адекватно, заяви заместник-директорът на Международния валутен фонд Наюки Шинохара.

Един от отрицателните ефекти от европейските проблеми може да е намаляването на износа от и увеличаване на свежите парични потоци към Азия. Азия продължава да бъде основен двигател на световната икономика. Нейните финансови връзки със страните от еврозоната са ограничени, но бързото и икономическо нарастване може да доведе до прегряване, коментира Шинохара. Ситуацията в момента обаче е по-спокойна, допълни той.

Отклик в Австралия
Управителят на австралийската централна банка Глен Стивънс също споделя мнението, че световната икономика може да бъде засегната от финансовите неволи на европейските страни. Австралия обаче няма да понесе сътресения от това, защото нейните търговски връзки са предимно с източноазиатските държави, ма-

► Джеймс Булърд, председател на Федералната банка в Сейнт Луис, смята, че САЩ може и да бъдат облагодетелствани от кризата в Европа

кар че една криза в Европа би забавила растежа в Азия. "Европейският сериал още не е приключил. Той изисква внимателно управление от засегнатите и мониторинг отблизо от всички нас", допълни той. Австралия е единствената голяма развита икономика, която избегна рецесията през последните две години.

Как кризата ще засегне САЩ

Сътресенията в Европа миналия месец доведоха до най-лошия месец за акциите в Америка от година насам. Опасенията обаче, че те може да доведат до сериозно забавяне на американската икономика, са силно преувеличени.

Търговията между САЩ и ЕС е сравнително малка. Износът на стоки и услуги от САЩ за Стария континент през миналата година

е възлизал на 30% от общия обем, или 461 млрд. USD според данни на Бюрото за икономически анализи. Проблемите в еврозоната може да намалят този износ по два начина. Първият е оскъпяване на американските стоки заради по-високия курс на долара. Вторият е резултат от мерките за съкращения на бюджетните дефицити на европейските страни, които ще намалят покупателната способност на европейците и те няма да могат да си позволят американските стоки.

Износът от САЩ за Европа обаче е 12% от общата икономическа дейност на страната и само 3% от БВП на Америка, или по-малко от дела на автомобилната индустрия там.

Вложения в колективни схеми

Инвестициите са другият сектор, където се очакват

сътресения според някои анализатори. Към 31 декември 2009 г. около 942 млрд. USD са били вложени от САЩ в активи на държавни взаимни фондове в Европа според информационната компания Lipper на Thomson Reuters. Числата не включват вложения на инвеститори в индивидуални акции и облигации. Това се равнява на 8.5% от общо 11-те трлн. USD в активи на взаимните фондове в САЩ. Така че и тук не се очакват големи драми при евентуален срив в Европа.

Може би голямата европейска заплахата за пазарите е по-скоро психологическа. В крайна сметка САЩ може да се окажат и облагодетелствани от кризата на Стария континент, заяви миналия месец Джеймс Булърд, председател на Federal Reserve Bank в Сейнт Луис.

Кризата с еврото забавя валутен съюз в Персийския залив

Четири страни, които искат да въведат единна валута, ще изчакат да се поучат от уроците на Европа

Саудитска Арабия, Кувейт, Катар и Бахрейн, които планираха създаване на валутен съюз, временно ще забавят неговото въвеждане заради дълговата криза, която засегна еврозоната. Това обяви шейх Мохамед бин Еса ал Халифа, главен изпълнителен директор на Борда за икономическо развитие на Бахрейн.

"Необходимо е повече време, за да видим как ще се развият нещата с еврото и какви уроци може да научим от тази ситуация", каза той в интервю за Bloomberg. "Не може да си позволим да допуснем грешка", смята той.

История

Четири държави от Персийския залив бяха предприели стъпки към единна валута на 30 март, когато уп-

равителите на техните централни банки се събраха на първата среща на Валутния съвет, предшественика на бъдеща централна банка.

Страните постигнаха принципно съгласие за единна валута още през 2001 г. Това би помогнало за интегриране на икономиките им. По първоначален план общата валута трябваше да бъде въведена тази година. Срокът няма да бъде спазен и заради Обединените арабски емирства и Оман, които напуснаха проекта заради разразилата се финансовата криза.

Аргумент

"Идеята за единна валута е важна и привлекателна, защото икономиките ни се развиват и разрастват. В момента паричната ни политика се определя предимно от американския Федерален резерв", коментира Ал Халифа. Ето защо плановете на Валутния съвет не са се променили в дългосрочен план въпреки кризата с еврото.

► Шейх Мохамед бин Еса ал Халифа от Бахрейн е за въвеждането на единна валута, но иска да види развитието на кризата с еврото

СНИМКИ BLOOMBERG

Инвеститорското доверие в Стария континент пада

Въпреки спасителните планове предприемачите не вярват във възстановяването на Гърция

Световните инвеститори имат малко доверие в усилията на Европа да овладее дълговата си криза, както и на Европейската централна банка (ЕЦБ), показва изследване на Bloomberg, проведено в началото на юни.

Гърция и ЕЦБ

Само около 23% от запитаните очакват приетата спасителна помощ за района от 750 млрд. EUR да задържи европейския валутен съюз. Над 40% смятат, че Гърция ще изостави еврото, а 75% смятат, че страната ще обяви несъстоятелност.

Рейтингът на председателя на ЕЦБ Жан-Клод

► Късметът на новите спогоди новоизбрания британски премиер Камерън и той надмина по рейтинг германския канцлер Ангела Меркел според допитване до инвеститорите

Трише, който подкрепи спасителните мерки за еврозоната и разреши банката да купува облигации на Гърция и други застрашени европейски страни, пад-

на стремглаво. Той получи неодобрение от 48% от анкетираните, а 41% одобряват действията му при последното проучване. За сравнение одобрението за

него през януари беше 60% срещу 27% неодобрение.

Камерън изпреварва Меркел

В същото време новоизбраният министър-председател на Великобритания Дейвид Камерън се радва на подкрепа от страна на инвеститорите, докато германският канцлер Ангела Меркел губи позиции. Камерън има одобрението на 52% от анкетираните инвеститори в световен мащаб и 63% в Европа срещу 15% неодобрение. Данните показват силен контраст с предшественика му Гордън Браун, който имаше едва 25% одобрение през януари.

Германският канцлер Меркел, която имаше водеща роля при овладяване на дълговата криза, получава по-голяма подкрепа за действията си извън континента - 51%, срещу 47% в Европа.

Икономиката на Чехия върви нагоре

БВП, инфлация и търговски излишък нарастват, безработицата пада

Икономиката на Чехия нарасна през първите три месеца на 2010 г. на годишна база. Това е първият отчетен ръст от пет тримесечия и най-вероятно ще доведе до затягане на политиката на централната банка през втората половина на годината. Брутният вътрешен продукт се е увеличил с 1.1% спрямо година по-рано след спад от 3.2% през предишното тримесечие, сочат данни на статистическата служба в Прага, публикувани вчера. Инфлацията е нараснала с 1.2% през май от 1.1% през април. Това обаче е над прогнозата на централната банка от 0.9%.

Възстановяването е резултат от нарасналото търсене

отвъд границите, ето защо прогнозата за икономическия растеж на еврозоната е един от основните фактори, които централната банка на страната ще следи при определяне на политиката си.

През април бе отчетен и търговски излишък за 16-и пореден месец, а индустриалното производство отчете възходящ тренд за 30-и месец, водено от производството на автомобилите. Производството на автоиндустрията скочи с 29% през първото тримесечие, след като продажбите навън се увеличиха с 23%. А според данни от 8 юни и безработицата през май е паднала до най-ниската си стойност от шест месеца.

Икономиката на Чехия излезе от рецесията през миналата година и нарасна със сезонно коригираните 0.5% през първото тримесечие на тази година спрямо предишните три месеца.

Цумат

„Строгите мерки не само че ще увеличат безработицата, но няма да намалят държавните дългове

► Пол Крузман, носител на Нобелова награда за икономика

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Увеличава се интересът към финансиране чрез бизнес ангели

Вложението в един проект е между 25 и 250 хил. EUR

До две години бизнес ангелите в България ще се увеличат повече от три пъти, прогнозира Антон Тодоров, изпълнителен директор на Българската мрежа на бизнес ангелите. В момента у нас има около 30 от тях, а очакванията са в най-скоро време да достигнат 100. Причината е увеличаващият се интерес за финансиране чрез бизнес ангели при свитото банково кредитиране. Бизнес ангели обикновено влагат между 25 и 250 хил. EUR. Според Тодоров обаче е имало случаи на еднократна инвестиция и от 400 хил. EUR.

Мрежа

В Българската мрежа на бизнес ангелите има регистрирани около 400 предприемачи. Към нея са подадени 300 проекта, но едва 100 са одобрени, съобщава Антон Тодоров. На най-голям интерес от страна на бизнес ангелите се радват предприемачите, които разработват ИТ проекти. Бизнес ангелите търсят в повечето случаи миноритарно участие от около 30%, като целта е да не се стига до демотивация на предприемача. Ангелите ин-

вестират собствен капитал и предлагат менторство на перспективни и стартиращи предприятия.

По света

И докато в България секторът на бизнес ангелите е все още в началния си стадий на развитие, този вид дейност в развитите държави е изключително популярен. На територията на Европейския съюз има регистрирани 75 хил. бизнес ангели, а в САЩ те са 260 хил. През миналата година в Америка са инвестирани над 17 млрд. EUR в стартиращи предприятия, като това е осигурило 5% от новите работни места. А в Испания и Португалия дори са въведени данъчни облекчения и намаляване на данък печалба за младите предприемачи, получили подобен тип финансиране. Антон Тодоров обясни, че напоследък дори е започнало сливане на някои от мрежите на бизнес ангелите в световен мащаб. Нерядко се случва и няколко бизнес ангела да влязат с инвестиции в един проект, когато той е достатъчно мащабен и перспективен.

Магдалена Иванова

► Имало е случай бизнес ангел да иска да инвестира в едно предприятие до 400 хил. EUR, каза Антон Тодоров, изпълнителен директор на Българската мрежа на бизнес ангелите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ING намалява експозициите си в дълг на страни от Южна Европа

► Дълговата криза в еврозоната сериозно изнерви инвеститорите през последните месеци

СНИМКА BLOOMBERG

Холандската финансова група ING Groep е намалила рисковите си експозиции в южноевропейски държавен дълг през второто тримесечие на годината. Компанията обмисля и продажба на недвижими имоти.

Пазарът остава несигурен и управлението на риска е ключов приоритет за финансовата група. Затова ING намали експозициите си в Южна Европа, съобщиха от компанията.

Към края на март ING държеше държавни облигации на страни в региона на стойност 15.3 млрд. EUR. Това я правеше една от най-изложените на риск компании в Европа. Дълговата криза в еврозо-

ната сериозно притеснява инвеститорите, които усилено разпродаваха акции на ING през последните месеци.

ING преразглежда и позициите си на имотния пазар, като един от вариантите е продажба на активи. Започнатите през последното тримесечие на 2009 г. строителни проекти ще бъдат ревизирани, казаха от компанията.

ING Groep получи финансова инжекция от 10 млрд. EUR от холандското правителство през октомври 2008 г. Преди година компанията обяви програма за възстановяване, която включва и продажбата на активи за 8 млрд. EUR.

"Овергаз" продаде 292 хил. т вредни емисии на Холандия

"Овергаз" е продал 292 хил. тона спестени емисии на парникови газове на Холандия. Сумата на сделката е 700 хил. EUR и са спестени от замаяната на конвенционалните горива с природен газ във Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, София и Варна, съобщиха от компанията. Количествата са били прехвърлени от българския в холандския Национален регистър за разпределение на квоти. Трансферът е по три проекта на механизма "Съвместно изпълнение" от Протокола от Киото. Цялата сума от продажбата ще се инвестира в проекти за газификация, твърдят от "Овергаз".

Сделката е станала възможна, след като в края на април Европейската комисия разреши на България да се присъедини към европейската схема за търговия с вредни емисии. В средата на месец май акредитацията на България за търговия с парникови газове беше отнета по предварително решение на прилагашия орган по Конвенцията от Киото. Очаква се потвърждение от ЕК на 30 юни. Дотогава предприятията, които имат право на търговия с емисии, може да сключват сделки. Очакванията на екоминистъра Нона Караджова са акредитацията на България да бъде възстановена до есента.

Цитат

Имаме сделки и със 100% банково финансиране. Облекченото кредитиране оказва влияние върху покупките. Клиентите бързат и от страх, че лихвите може да станат по-високи

► Калоян Богданов, маркетинг мениджър на „Агрес недвижими имоти“

Промяна
Има ефект от облекчените условия

Едва ли може да се твърди, че има ефект от рекламите по билбордовете, но има ефект от облекченото банково кредитиране. Кандидатите за

кредити вече са далеч по-информирани, подготвени и уверени.

Преди кризата търсеха информация за предлаганите заеми и кандидатстваха, но невинаги бяха готови да стигнат до сделка. Сега има по-малко участници, но те стигат до финал, така да се

Банките върнаха старите при продажбата на ипотечни кредити

Облекченото кредитиране започва да се усеща на имотния пазар у нас

Банките върнаха един от старите, но позабравени по време на кризата, маркетингови трикове за ипотечно кредитиране. Най-застъпеното сред тях е финансиране до 100% от цената на имота. Проучване на в. „Пари“ обаче показва, че те реално финансират най-много до 80% от цената. Представители на финансовите институции са на мнение, че дори не се и очертава тенденция за промяна на частта, която те финансират. „Причината е конкуренцията между банките“, обясни Емил Вучков, директор „Продуктова и пазарна политика“ на МКБ Юнионбанк.

Сблъсък

„Финансиране на 100% от цената е само маркетингов трик“, казва Димитър Вучев, изпълнителен директор на БАКБ. Обявява се финансиране до 100%, но оценителите, с които работят банките, правят оценка на 80%.

Така банките реално не финансират 100%, а само подвеждат хората, коментира друг banker, който пожела анонимност. „В повечето случаи пазарната оценка, която се прави от оценителите, е реална“, контрира изпълнителният директор на „КредитЦентър“ Тихомир Тошев. Той обаче не скри, че понякога експертите подценяват даден имот. „Разликата между финансирането от страна на банките е цената на риска от обезценка на обезпечението“, допълни той.

Ръст в кредитирането

Статистиката показва, че интересът към ипотечните заеми не е намалял, а кредитирането се развива по-активно. Няколко месеца вече има увеличение в обема на отпуснатите кредити. Към края на април банките са отпуснали жилищни кредити на стойност 8.509 млрд. лв. Това е 6.5% повече спрямо същия

месец на 2009 г. и 0.2% повече спрямо март.

Въпреки че ипотечното кредитиране се развива добре, около него има и проблеми. Димитър Вучев обясни, че ликвидността е слаба, а несигурността на хората е по-голяма.

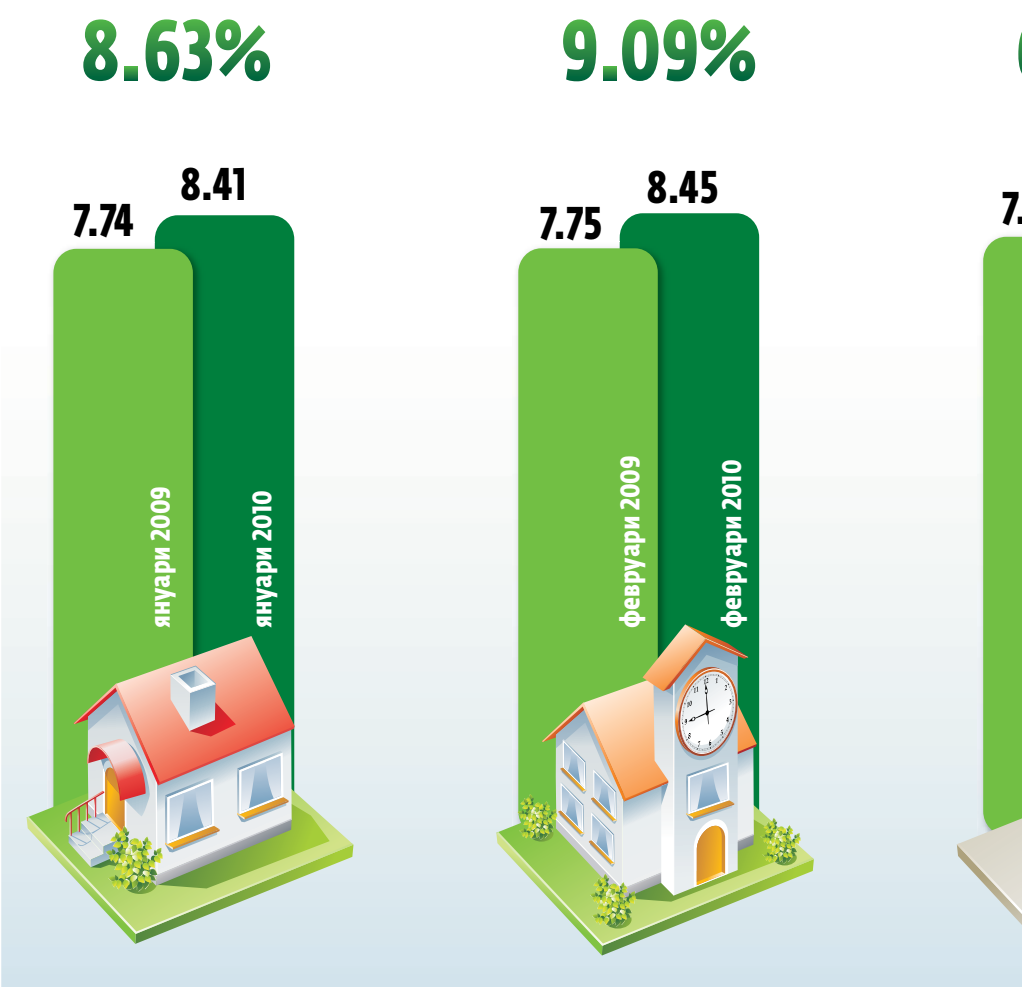
Тенденция

Според представители на имотния бранш клиентите са станали по-информирани при тегленето на ипотечен кредит, облекчените условия за получаване на заем и спадът в цените са мотивирали „някои купувачи“ да си купят жилище.

Цените на недвижимите имоти все още не спират да намаляват. Това кара част от bankerите да са по-несигурни за стойността на обезпеченията. Според Левон Хампарцумян има опасност да се загуби от стойността на обезпеченията. Други банкери обаче се обединиха около позицията, че няма риск от обезценка.

Рагослава Димитрова

Обем на отпуснатите ипотечни кредити, в млрд. лв.

Мнение

Финансиране 100% е само маркетингов трик

Финансирането на 100% от цената е по-скоро маркетингов трик. Има малка разлика - до 100% от продажната цена или от пазарната оценка на имота. Ние финансираме до 90% от пазарната оценка и я сравняваме с нашата оценка. Не финансираме всекиго, а предимно хора, които имат собствено участие и докажат възможности за изплащане на предоставения кредит. Практиката показва, че ипотечният портфейл е най-стабилен за цялата банкова система. При нас процентът на просрочията

Димитър Вучев, изпълнителен директор на БАКБ

Ликвидността е слаба, а несигурността на хората е по-голяма

по ипотечни кредити е под 0.5. Като се има предвид, че финансираме до 90% от нашата оценка и че българите купуват жилища главно за живеене, ние сме сигурни, че хората ще правят всичко възможно да изплащат ипотеките си.

Сега е пълно с чуждестранни инвеститори, които искат да купят веднага, но на много ниски цени. В действителност има понижение на цените, но те са на разумни нива. Друг е въпросът, че ликвидността е слаба, а несигурността на хората е по-голяма. Лихвите няма да се увеличават, по-скоро ще се стабилизират на разумни нива. Сега се увеличава срочността и хората, които търсят ипотечни кредити, искат те да са за по-дълъг период. Преди няколко години нямаше кредит за 25-30 години.

Коментар

Цените на жилищата няма да се понижават повече

В момента активните банки на ипотечния пазар финансират максимум 80% от пазарната цена. Това е оптимален процент и не мисля, че скоро ще се увеличи, въпреки че цените на жилищата достигнаха вече дъното и няма да се понижават повече. Процентът няма и да намалява поради конкуренцията между банките. Ипотечните кредити все още са най-сигурният банков продукт. Това се вижда и от статистиката на БНБ, жилищните кредити са с най-нисък процент на просрочия. Сега банките са

Емил Вучков, директор „Продуктова и пазарна политика“ в МКБ Юнионбанк

Процентът, който финансираат банките, няма да се променя

много по-взискателни към всеки имот, който приемат за обезпечение, и в резултат новите ипотечни са върху много по-качествени жилища, отколкото преди кризата, и рискът от обезценяване при тях е минимален.

Една от причините е, че това е най-сигурният кредитен продукт и в условията на криза е нормално банките да залагат на сигурното. От друга страна е истина, че през миналата година банките акумулираха значителен привлечен ресурс (над 3 млрд. лв. от физически лица) и сега ликвидността в системата е висока. Тези свободни пари обаче са привлечени на сравнително високи нива, а пласирането им на междубанковия пазар при нива под 1% носи загуба за банките.

каже.

Хората купуват жилища заради реална нужда, а не заради рекламите. Спадът в цените е интересен на спекулативните играчи. Те обаче не са много.

► **Иван Велков**, зам.-председател на Национално сдружение „Недвижими имоти“

Промяна Нов директор в „Промобил Лизинг“

Главният изпълнителен директор на Хеброс лизинг Станислав Танушев поема мениджърския пост на директор на „Промобил Лизинг“ и „Промобил Лийз“, съобщават от компаниите.

Една от основните му цели ще бъде да наложи услугата управление на автопарк. Целта на дружеството е да бъде лидер на този пазар у нас. Паралелно с това Танушев ще развива и основния бизнес на компаниите - лизинга. До момента те са лизинговали над 15 хил. автомобили и са изместили основния си фокус от Renault и Dacia

към по-богато портфолио марки. Танушев е започнал стажа си в лизинговата индустрия като главен изпълнителен директор на „Орел лизинг“ през 2000 г. Впоследствие дружеството беше изкупуено от Хеброс банк и се преименува на „Хеброс лизинг“, а през 2006 г. отново смени собственика си с Bank Austria Creditanstalt Leasing.

Трикове еки

6.39%

98 8.49

март 2009

6.54%

7.99 8.51

април 2009

април 2010

Графика: Гриша Струнджев

Две обединения се борят за строител на завода за отпадъци

Технически оферти за изпълнение на поръчката бяха подадени от 9 фирми и консорциуми

Обединение „Хут - Станилов“ и консорциум „Садината-МБТ“ остават в надпреварата за изграждането на завода за боклука в София. Само тези две ценови предложения бяха отворени от комисията към Столичната община, която трябва да избере изпълнителя.

Най-ниската сума за строеж даде „Хут - Станилов“ - 208.8 млн. лв. с включен ДДС. Консорциумът е съставен от българската фирма „Станилов“ и германската „Хайлит“. На второ място остана „Садината-МБТ“, която предложи 240.6 млн. лв. Тя е обединение между гръцката „Хелектор“ и германската „Хохтийф“.

Критерии

Най-ниската предложена цена за строителството и най-ниските оперативни разходи за работата му са основните критерии, по които общинската комисия ще оценява участниците.

Разходите, които консорциумите предлагат, са 9.4 млн. лв. и 9.8 млн. лв. на година, съответно на „Хут - Станилов“ и „Садината-МБТ“.

До 15 юни комисията трябва да обяви победителя.

► **Началото на строителството на завода се баби вече с почти година и може да се отложи още с 2 до 3 месеца**

СНИМКА BLOOMBERG

Отстранените

Технически оферти за изпълнение на поръчката бяха подадени от 9 фирми и консорциуми. Освен от комисията те бяха оценени и от външен консултант от Европейската инвестиционна банка. Някои от участниците са дисквалифицирани, други са отстранени заради пропуски в административните документи или в техническото предложение. От комисията не дадоха повече подробности за мотивите на решението си. Компаниите, чието участие е прекратено, са консорциум „Сиес - Балканстрой Садината“, консорциум „Садината-МБТ“, „Алпине Бау Гмбх“ България, консорциум „Мостостал - Екосистем

- Келаг - Риск инженеринг - Енергоремонт“, консорциум „Кордеел - УТГ“, „Холдинг Пътица“ АД, консорциум „Данеко - Валмекс Садина МБТ“.

Коментари

„Трябва основният критерий да е качеството на технологията, а не само цената“, каза представителят на гръцката „Хелектор“ Димитрис Граматас. По думите му тяхната цена е по-висока, защото предлагат по-качествена техника за оборудване на завода. В отговор заместник-кметът по екологията Мария Бояджийска заяви, че кандидатите са се съгласили с условията на класиране и те не може и няма да бъдат

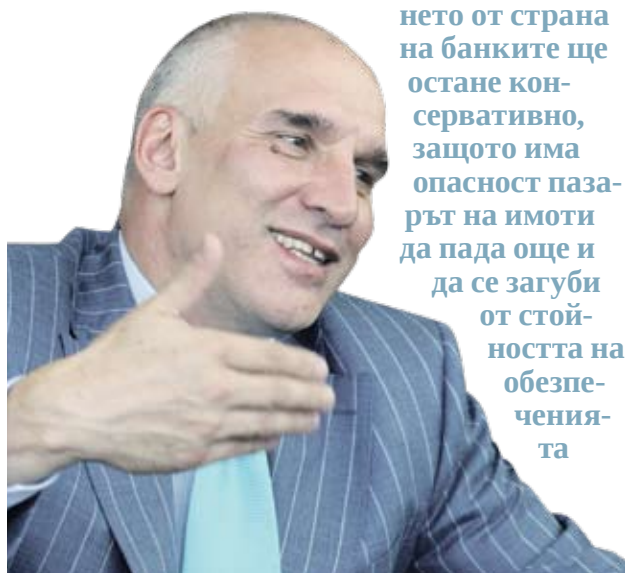
променяни.

Забавяне

Заводът за боклука се баби вече с почти година, а началото на строежа му може да се отложи още с 2 до 3 месеца. Това може да се случи, защото два от отстранените консорциуми - „Сиес - Балканстрой Садината“ и „Данеко - Валмекс Садина МБТ“, заявиха, че ще обжалват. Към момента заради закъснението Европейската комисия е започнала съдебна процедура срещу България. Съоръжението трябва да бъде построено до 2 години след влизането в сила на договора. В най-добрия случай това означава, че ще е готово през есента на 2012 г.

Николета Цветкова

Цитат

► **Левон Хампарцумян**, гл. изп. директор на УниКредит Булбанк

„Финансирането от страна на банките ще остане консервативно, защото има опасност пазарът на имоти да пада още и да се загуби от стойността на обезпеченията“

Поредна забрана за търговото в „Оргахим“

КФН потвърди проспекта за увеличението на капитала на СИБАНК

Комисията за финансов надзор за втори път наложи временна забрана за търговото предложение от „Уайтбийм Холдингс“ Лимитед, „Тайдал Уейв Трейдинг“ Лимитед и „Поликолор“ АД за закупуване на акции на „Оргахим“ АД. От надзора обясниха, че забраната е наложена заради нарушение на Закона за публично предлагане на ценни книжа поради съществуващи непълноти и несъответствия в съдържанието.

Предистория

В края на февруари тази година трите дружества акционери в „Оргахим“ отпра-

виха търгово предложение, като цената за една акция беше фиксирана на 85 лв. Последва забрана от КФН за търговото, а в коригираното цената остана същата. Тогава надзорът окончателно забрани предложението към останалите акционери. През май пък беше внесено ново предложение на цена от 85 лв.

Решения

По време на вчерашното си заседание Комисията за финансов надзор потвърди проспекта за публично предлагане на емисия акции на СИБАНК, издадена в резултат на увеличение на капитала. Емисията е в размер на 78 233 180 лв., разпределени в 965 365 акции с номинал 10 лв. и емисионна стойност от 81.04 лв.

Освен това вчера беше

► **Ръководството на „Оргахим“ с председател на НС Йон Флореску определи търговото предложение като най-голямата форма за изкупуване на акции**

потвърден и проспекта за допускане до търговия на регулирания пазар на емисия корпоративни облигации, издадени от „Сиенит Холдинг“ АД. Емисията е в размер на 3.85 млн. EUR,

разпределени в 3850 облигации с номинал 1000 EUR. Срокът на облигационния заем е 60 месеца, считано от 29 юни 2006 г. с падеж 29 юни 2011 г.

Магдалена Иванова

„Солид 55“ се отказва от европроект за 3.5 млн. лв.

Производителят на врати обвинява държавната администрация в мудност

Водещият производител на врати „Солид 55“ се отказва от проект за 3.5 млн. лв. по Оперативна програма „Конкурентоспособност“. През 2008 г. компанията е била една от 10-те одобрени за субсидии, свързани с внедряване на иновация. Заради забавяне на работата на администрацията обаче компанията е загубила около 6 месеца, или близо 1/3 от предвидения срок за изпълнение на проекта. „Поискахме удължаване на срока, тъй като вината за забавянето не е наша, но ни отказаха. Времето няма да ни стигне и затова решихме да се откажем“, коментира за в. „Пари“ Иван Аков, управител на „Солид 55“. В същото време той припомня, че удължаване на срока е разрешено за проекти, свързани с технологична модернизация на малки и

големи предприятия. „Правителството говори, че усвояването на европарите е приоритет по време на криза и че това дори е една от антикризисните мерки, но реалността е друга и вместо това се пречи на бизнеса. Сигурен съм, че ние не сме изолиран случай“, казва Аков.

Защо има забавяне

„Солид 55“ подписва договора си през лятото на 2009 г. Тя получава право на 2.1 млн. лв. субсидии, а останалата сума до 3.5 млн. лв. е собственото съфинансиране, което трябва да осигури компанията. Фирмата обаче се налага да изчака 3 месеца за публикуването на оперативното ръководство за изпълнение на проекта и още толкова за одобрението на тръжната процедура. „Едва през януари можехме да

организираме търга и вече изоставахме. Дори и отговорът на писмото ни дали можем да получим удължение на срока за изпълнение пристигна след четири месеца“, казва Аков.

От дирекция „Европейски средства за конкурентоспособност“ в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма не коментираха казуса до редакционното приключване на броя.

И сам войнът е войн

В условията на криза и осигуряването на банков заем не е лесна задача, но въпреки това от „Солид 55“ казват, че ще се опитат да изпълнят проекта си самостоятелно, без евросубсидии. Иновацията е свързана със завода на компанията в Елин Пелин, в който вече са инвестирани 15 млн. лв.

Дарина Черкезова

► От „Солид 55“ разказаха за казуса си и на министъра, отговарящ за еврофондовете Томислав Дончев. Според правителството усвояването на европарите е приоритет, но се саботира процесът, казват от компанията

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Хитови модели вдигат продажбите на BMW

Автомобилният производител отчита ръст от 11% през май

Bayerische Motoren Werke AG (BMW) е на път да затвърди репутацията си на най-големия производител на луксозни автомобили, каза мениджърът по продажбите на компанията Иън Робъртсън. Оптимизмът в BMW идва от ръста на продажбите през май, който се дължи основно на приходи-

те от седан 7-Series и новата версия на модел 5-Series.

Бум на продажбите

Доставките на колите са отбелязали 11% годишен ръст, а продажбите само за последните 5 месеца са се покачили с 13% до 552 864 автомобила, предаде Bloomberg. За сравнение през последния месец приходите от Mini серията са се увеличили с 2.7%, а тези от марката Rolls-Royce са се удвоили. Доставките на

Mini и BMW в Китай също са нараснали двойно и са достигнали 13 998 броя.

Конкуренция

Моделът 7-Series беше пуснат в продажба за първи път през 2008 г., а 5-Series се търгува от март т.г. Въпреки доброто представяне продажбите на компанията през май изостават от резултатите на Mercedes-Benz и луксозната версия на Audi, които отчитат ръст съответно 17 и 15%.

► Популярният седан 7-Series е в основата на увеличените продажби на BMW миналия месец

СНИМКА BLOOMBERG

Inditex отчита 63% скок на печалбата

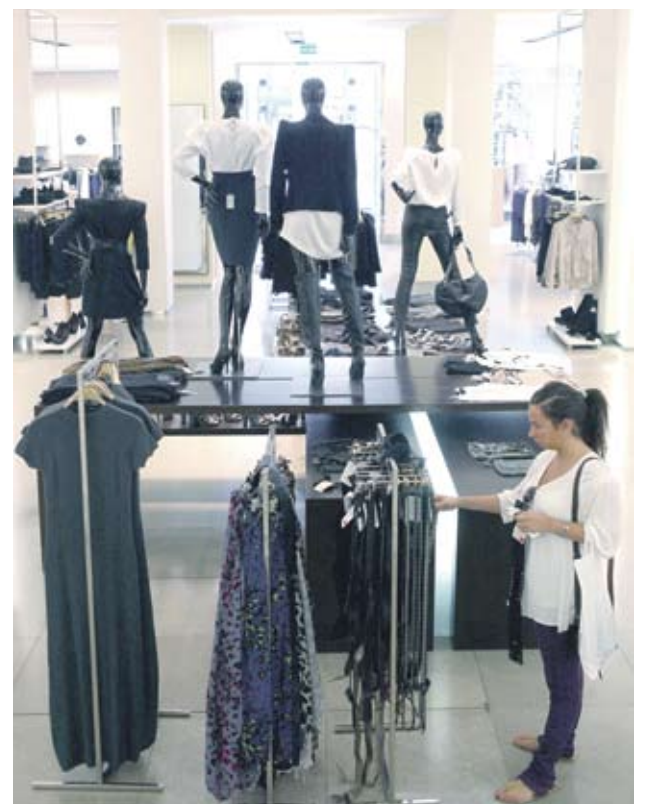
Продажбите на испанската компания за търговия с облекла нарастват с 14%

Испанският гигант в продажбите на дребно Inditex отчете 63% скок на печалбата за първото тримесечие на финансовата година. Чистият резултат на собственик на Zara, Pull&Bear, Massimo Dutti и Bershka достигна 301 млн. EUR за периода февруари - април спрямо 184 млн. EUR за същото тримесечие на миналата година.

Продажбите на най-голямата компания за търговия с облекла в света нараснаха с 14% и достигнаха 2.67 млрд. EUR в сравнение с 2.34 млрд. EUR година по-рано. Оперативните разходи се увеличили с 11% до 1.04 млрд. EUR

Предимства

Едно от големите предимства на Inditex е, че произвежда почти половината си стоки в Испания. Това съкращава времето за производство и позволява на компанията бързо да реагира на модните предпочитания на клиентите си. Освен това така се избягва натрупването на големи складови наличности и се правят по-малко намаления на стоките.

► Компанията успява да реагира бързо на модните тенденции и предпочитанията на клиентите си

Нови магазини

През първото тримесечие на годината Inditex откри нови 90 магазина в 29 страни. Така общият брой на търговските обекти достигна 4705 в 76 държави към края на април. Преди няколко седмици компанията от-

вори и първия си магазин Zara в Индия, като до края на годината ще има още три обекта в страната. В началото на септември ще започнат и онлайн продажби на Zara в Германия, Испания, Франция, Италия, Португалия и Великобритания.

Bank of Ireland набра 1.6 млрд. EUR

► Bank of Ireland планира да набере 3.4 млрд. EUR до края на годината, за да изпълни капиталовите изисквания на регулаторните власти

СНИМКА BLOOMBERG

Почти 95% от предложените права за увеличение на капитала бяха записани

Близо 95% от предложените права за увеличение на капитала на Bank of Ireland бяха записани. Така най-големият трезор в Ирландия по пазарна стойност успя да набере 1.63 млрд. EUR. Емисията е на обща стойност 1.7 млрд. EUR.

Държавен дял

Банката пласира общо 2.97 млрд. нови акции (94.6% от предложените книжа). Правителството също е внесло дела си от 600 млн. EUR, като така запазва своите 36% от капитала. Остават още 168 млн. акции на стойност 90 млн. EUR, които може да бъдат продадени до петък. Търговията с новите книжа на борсите в Ирландия и

Лондон ще започне на 14 юни.

В търсене на пари

Увеличението на капитала е част от плана на Bank of Ireland да набере 3.4 млрд. EUR до края на годината, за да изпълни изискванията на регулаторните власти. Миналият месец трезорът предложи по три права за всеки две акции, като определи цена от 55 евроцента. В опит да набере необходимите средства банката вече предприе замяна на дълг срещу собственост и продажба на книжа на институционални инвеститори. Част от държавните преференциални акции бяха конвертирани в обикновени. Банката трябва да намери още 2.7 млрд. EUR до края на годината, като една от планираните мерки е продажбата на ключови дейности.

Добър знак

Емисията права на Bank of Ireland беше изцяло гарантирана от поемателите Credit Suisse, UBS, Deutsche Bank, Citigroup и ирландската Davy Research. Въпреки това успешното пласиране е добър знак за предстоящите увеличения на капитала и на други закъсали банки в страната. Планове за емитиране на права тази година имат Allied Irish Banks и Bancassurance Irish Life&Permanent. Първата от тях е заплашена да стане държавна дори ако предвидените продажби на печелившите ѝ чуждестранни подразделения се окажат успешни. Повече от 22 млрд. EUR трябва да наберат банките в страната, включително и национализираната Anglo Irish Bank, за да отговорят на новите капиталови изисквания на финансовия регулатор.

Търговските имоти в Естония започват да поскъпват

Незаетите офиси в Литва и Латвия ще продължат да се увеличават още известно време

Пазарът на търговските имоти в Естония е достигнал дъно. Цените вече започват да растат заради икономическото възстановяване и одобряването на страната за член на евро-

зоната, казват анализатори. Празните офис площи, които в момента са около 15-20% в столицата Талин, ще започнат да намаляват през втората половина на годината.

Прибалтийски съсед

Съседните Литва и Латвия, където незаетите офиси са 20-25%, ще продължат още известно време да отчитат спад на търсенето. Възвър-

щаемостта на имотните инвестиции в прибалтийските столици вече е почти 10%, което е най-високото ниво в Европа с изключение на Москва. С възстановяването на държавите в ЕС обаче разликите със съседните скандинавски държави ще намалят наполовина, смятат специалистите.

История на пазара

Имотните инвестиции в прибалтийските държави достигнаха връх от 800 млн. EUR през 2007 г., след което през 2008 г. беше отчетен спад от 45%. Миналата година пазарът се срива с още 97%, като за целия регион бяха реализирани само шест сделки, всичките в Естония. Наемите на луксозните офиси намаляха с цели 40% от най-високите си стойности.

чексия растеж по време на кредитния бум, след като страните влязоха в ЕС през 2004 г.

► Четири години по-късно обаче имотният пазар се срива, тъй като ръстът му се гължеше на свръхпредлагането на заеми.

Двигател Кредитният бум движи имотния пазар

► Продажбите на недвижими имоти в Литва, Латвия и Естония бяха двигателът на икономи-

Santander изкупува 25% от клона си в Мексико

Продавачът Bank of America ще спечели 900 млн. USD от сделката

Испанският трезор Banco Santander ще плати 2.5 млрд. USD за дела на Bank of America в мексиканския ѝ клон. В момента американската банка притежава 24.9% от мексиканския трезор. Така испанският банков гигант ще стане собственик на 99.9% от мексиканската група, обяви Santander.

Ефект от сделката

В резултат на сделката Santander ще увеличи печалбата си на акция с 1.3% още от първата година, а възвръщаемостта на собствения капитал ще достигне 15% през третата година. Първичният капитал на Santander ще намалее с около 0.3 процентни пункта. Очаква се сделката да бъде одобрена от регулаторните власти през третото тримесечие на 2010 г. На практика Santander ще изкупи обратно дела, който продаде на Bank of America през 2003 г. за 1.6 млрд. USD. Така продавачът ще спечели 900 млн. USD от сделката.

Икономически растеж

Banco Santander Mexico е третата по големина финансовата група в страната. Пазар-

ният ѝ дял при депозитите е 14.8%, а при кредитите - 13%. Заради дълбоката рецесия в Испания дейността в чужбина се превръща във важна част от бизнеса на Santander. Освен в САЩ испанският трезор иска да разшири присъствието си и в Мексико заради очаквания силен икономически растеж в страната през следващите няколко години. През 2010 г. мексиканското правителство очаква БВП да нарасне с 4.1%. Именно заради положителните икономически перспективи наскоро втората по големина испанска банка

BBVA обяви, че очаква мексиканското ѝ подразделение Bancomer да отчете значително по-голяма печалба през 2011 г.

Единствен начин

Изкупуването на дела на Bank of America като че ли е единственият начин за Santander да засили присъствието си в Мексико, коментират анализатори. Благодарение на сделката трезорът ще успее да се възползва от възможностите за ръст на кредитния пазар, както и за развитие на пенсионните и инвестиционните фондове.

► Заради рецесията в Испания Santander залага на бизнеса си в САЩ и Мексико

СНИМКА BLOOMBERG

Британската HSBC планира IPO в Шанхай

Банката се надява да набере „значителна сума“ на пазара през 2011 г.

Британската банка HSBC Holdings смята да набере „значителна сума“ с първично публично предлагане на акции в Шанхай. Това съобщи главният изпълнителен директор на най-големия европейски трезор по пазарна стойност Майкъл Гейган.

В очакване на правилата

Банката ще изчака приемането на правилата, които ще позволят на чуждестранни компании да се

листват в континентален Китай. HSBC иска акциите ѝ да са лесно търгуеми в Шанхай, обясни Гейган. По-вероятно е качването на борсата да стане през 2011 г., отколкото тази година. Според запознати източници, цитирани от Bloomberg, банката е наела China International Capital и Citic Securities като консултанти по емисия за над 5 млрд. USD.

Клонова мрежа

Междувременно вчера HSBC откри 100-ния си клон в Китай, което я прави банката с най-голяма мрежа в страната. Тя беше една от първите чуждестранни банки, които получиха местна

регистрация, след като Китай отвори финансовия си сектор за чужди играчи в края на 2006 г. Местната регистрация е задължителна за институциите, които желаят да предлагат услуги в местната валута. Освен HSBC право на такива операции имат и Citigroup, и Standard Chartered.

Ще се възползваме от всички възможности, за да продължим да разширяваме мрежата си, заяви новият главен изпълнителен директор на HSBC China Хелън Уонг. Когато получихме местна регистрация, имаме 35 клона, а сега имаме 100 и смятаме да се развиваме със същите темпове, добави тя.

100

► клон в 23 прага в Китай има вече най-голямата европейска банка HSBC

► Новите правила ще направят акциите на HSBC лесно търгуеми в Китай, каза главният изпълнителен директор Майкъл Гейган

СНИМКА BLOOMBERG

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Юни	Юли
Суров петрол	NYMEX	USD/6	71.21	73.46
Брент	ICE	USD/6	73.37	73.37
Газов	ICE	USD/т	632.75	632.75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4.76	4.76
Бензин 95	NYMEX	USD/т	676	-
Нафта	NYMEX	USD/т	627	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Юни
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	159.47
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	132.20
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	195.16
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	1666.01
Kaiko		NYBOT	USD/m	2972.00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	2938.71
Соя	No.2	ICE	USD/m	342.26
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	501.00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	6091	6316.5
Калай	LME	USD/т	15830	16400
Олово	LME	USD/т	1562.5	1660.75
Цинк	LME	USD/т	1623	1760.5
Алуминий	LME	USD/т	1850.5	1938
Никел	LME	USD/т	17955	18870
Алуминиева сплав	LME	USD/т	1822	1825

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1232.7	1232.9
Сребро	LME	USD/тр.у.	18.28	18.32
Платина	LME	USD/тр.у.	1536.5	1539.2
Паладий	LME	USD/тр.у.	452.25	455.25
Родий	LME	USD/тр.у.	2375	2475

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 кг

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1.35108
Бразилски реал	BRL	10	8.70031
Канадски долар	CAD	1	1.52359
Швейцарски франк	CHF	1	1.39274
Китайски ренминби юан	CNY	100	2.33471
Чешка крона	CZK	100	7.60225
Датска крона	DKK	10	2.62859
Естонска крона	EKK	10	1.25000
Британска лира	GBP	1	2.27939
Хонконгски долар	HKD	10	2.04318
Хърватска куна	HRK	10	2.69287
Унгарски форинт	HUF	1000	6.99760
Индонезийска рупия	IDR	10000	1.73404
Исландска крона	ISK	100	4.33864
Японска йена	JPY	1000	6.74424
Южнокорейски вон	KRW	100	1.73867
Литовски литас	LTL	1000	1.36794
Латвийска лата	LVL	10	5.66448
Мексиканско песо	MXN	1	2.76481
Малайзийски рингит	MYR	10	1.24143
Норвежка крона	NOK	10	4.90085
Новозеландски долар	NZD	10	2.50683
Филипинско песо	PHP	10	1.07991
Полска злота	PLN	100	3.48310
Нова румънска лея	RON	10	4.79018
Руска рубла	RUB	10	4.66062
Шведска крона	SEK	100	5.17689
Сингапурски долар	SGD	10	2.03573
Словашка крона	SKK	10	1.14129
Тайландски бат	THB	100	4.92652
Нова турска лира	TRY	10	1.00723
Щатски долар	USD	1	1.53939
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2.04382

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.06.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1.96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1.35108	0.00954
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8.82435	0.04279
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1.56104	0.00583
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1.42118	0.00319
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2.38501	-0.01307
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7.55380	0.00816
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2.62923	-0.00021
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1.25000	0.00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2.36812	0.00615
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	2.08776	-0.01073
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2.70068	0.00112
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6.94049	0.00984
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1.76013	0.00120
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3.46334	-0.02516
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	1000	6.74424	0.00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1.77819	-0.01090
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1.30463	-0.02302
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5.66448	0.00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2.76442	0.00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1.26831	-0.00030
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4.90736	-0.01458
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2.45908	0.00878
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1.08954	0.00532
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3.49586	-0.01393
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4.75593	0.02370
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4.63940	0.00088
РУСКА РУБЛА	RUB	100	5.13860	-0.00737
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2.03357	0.00884
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1.15273	-0.00374
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4.99842	-0.02271
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	1	1.01951	-0.00234
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1.62850	-0.00927
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2.10547	-0.00154
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2021.47000	-28.30000

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 10.06.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 8.06.2010 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен USD	156.40	155.64	154.88	154.50	152.59	152.59
Райфайзен-Евролонг-Облигации	консервативен EUR	11.74	11.68	11.62	11.59	11.45	11.45
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен EUR	86.62	86.20	85.78	85.36	84.10	84.10
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	98.79	98.31	97.83	97.35	95.91	95.91
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	764.82	761.10	757.39	753.68	742.54	742.54
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен EUR	150.92	150.20	149.48	148.76	143.73	143.73
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен EUR	77.36	76.98	76.61	76.24	74.38	74.38
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен EUR	152.59	151.86	151.12	150.39	146.72	146.72
Райфайзен-Източно-Европейски-Акции	високодоходен EUR	284.60	283.25	281.89	280.54	271.05	271.05
Райфайзен-Евразия-Акции	високодоходен EUR	185.96	185.07	184.18	183.30	177.10	177.10
Райфайзен-Новоземни-Квоти-Пазари в Акции	високодоходен EUR	225.30	224.23	223.15	222.08	214.57	214.57
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен EUR	80.06	79.68	79.30	78.92	76.25	76.25
Райфайзен-Източно-Европа-Облигации	консервативен EUR	225.03	223.95	222.88	221.81	214.31	214.31

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

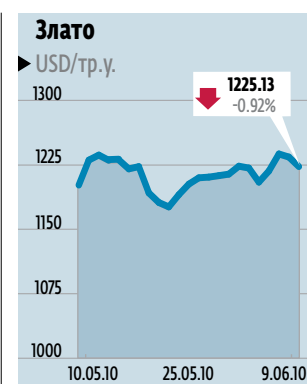
Фонд	Тип	Ем. ст/сп	ЦОМ	Доходност и Риск				
				От началото на годината (не се ангажира)	Стандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. прера.	Начало на публ. прера.
Авора Капитал АД	балансиран	4.5197	4.5197	-12.23%	14.53%	-17.98%	-28.34%	21.01.2008
Авора капитал - Балансиран	балансиран	6.2597	6.2597	-11.63%	14.32%	-17.58%	-17.88%	23.01.2008
Авора капитал - Слова Commodity Fund	високодоходен	10.1133	10.1133	0.53%	N/A	N/A	N/A	23.09.2009
Активна Асет Менеджмънт АД	фонд в акции	2.2557	2.2557	-9.49%	27.82%	-6.47%	-59.10%	12.11.2007
ДФ Активна Високодоходен	балансиран	2.6741	2.6741	-10.10%	23.28%	-9.16%	-52.72%	12.11.2007
ДФ Активна Балансиран	балансиран	2.6741	2.6741	-10.10%	23.28%	-9.16%	-52.72%	12.11.2007
Астра Асет Менеджмънт АД	паричен пазар	11.0763	11.0763	3.06%	0.13%	6.83%	6.29%	06.10.2008
ДФ Астра Кеш	балансиран	10.6060	10.6060	-1.46%	4.63%	5.42%	3.32%	06.10.2008
ДФ Астра Баланс	фонд в акции	9.5842	9.5842	-7.24%	8.31%	-2.84%	-2.84%	06.10.2008
ДФ Астра Плюс	балансиран	13.3309	13.3309	-1.66%	6.51%	4.38%	6.38%	14.12.2005
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	балансиран	7.9350	7.9350	-6.21%	13.64%	-5.64%	-4.91%	01.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	балансиран	5.0273	5.0273	-14.96%	10.55%	-12.88%	-16.17%	21.06.2006
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	балансиран	7.8853	7.8853	-3.24%	14.41%	2.15%	-10.79%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	балансиран	10.6749	10.6749	0.99%	10.93%	8.40%	1.54%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	паричен пазар	11.7736	11.7736	3.78%	0.21%	8.96%	8.42%	03.06.2008
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	балансиран	80.2903	80.2903	-3.19%	2.66%	1.51%	-5.65%	20.11.2006
Болкан Капитал Менеджмънт АД	фонд в облигации	46.8002	46.8002	-4.31%	2.17%	4.14%	-12.70%	20.11.2006
ДФ БКМ Балансиран Капитал	фонд в акции	65.9716	65.9716	-9.74%	4.81%	-8.92%	-14.98%	03.10.2007
ДФ Европа	балансиран	95.5250	95.5250	-7.64%	2.40%	-5.70%	-1.58%	04.01.2007
ДФ Варчев Високодоходен Фонд	балансиран	79.1191	79.1191	-5.18%	1.24%	-5.56%	-8.12%	25.06.2007
ДФ Варчев Балансиран Фонд	балансиран	94.1028	94.1028	-7.64%	2.40%	-5.70%	-1.58%	04.01.2007
ДСК Управление на активи АД	фонд в облигации	1.28923	1.28923	3.14%	0.81%	6.58%	5.75%	01.12.2005
ДФ ДСК Стандарт	балансиран	1.04851	1.04851	-2.27%	6.04%	3.08%	1.12%	01.12.2005
ДФ ДСК Баланс	фонд в акции	0.7290	0.7290	-6.88%	13.72%	4.33%	-7.37%	01.03.2006
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.72675	0.72675	-0.98%	1.97%	1.90%	-13.28%	07.03.2008
ДФ ДСК Имоти	ниско рисков	1.04108	1.04108	1.48%	0.38%	3.62%	3.56%	07.05.2009
ДФ ДСК Евро Актив	балансиран	99.3956	99.3956	-3.73%	9.45%	1.59%	-0.24%	07.12.2005
Елана Фонд Менеджмънт АД	балансиран	106.2355	106.2355	-3.67%	8.31%	-0.33%	1.31%	06.03.2006
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	балансиран	84.3046	84.3046	-6.93%	13.83%	-1.11%	-2.06%	20.06.2005
ИД Елана Високодоходен Фонд	балансиран	99.3275	99.3275	3.87%	0.60%	6.18%	7.00%	31.10.2007
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	балансиран	92.6300	92.6300	2.60				

Индекс на деня

1.49

► процента се повиши германският индекс DAX и достигна 5956.21 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят добави 88 пункта към стойността си. Продължаващият спад на еврото беше сред основните причини за ръста на фондовите пазари

” Златото отбеляза понижение в цената си и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1225.93 USD/б. Основната причина за това беше доларът, който загуби нови 0.72%

Стока на деня

2.63

► процента загуби мегта по време на вчерашната борсова сесия и достигна 62.95.5 USD/m

” Металът се нареди сред най-печелившите на пазара, като добави 162 USD от стойността. Главната причина за това продължава да бъде големият интерес на инвеститорите

Застраховките на българските държавни облигации достигнаха 11-месечен връх

Застраховките на България срещу фалит (CDS) скочиха с над 9% до нива, недостигани през последните 11 месеца. По данни на Bloomberg нивото на застраховките при 5-годишните правителствени облигации е достигнало 376.5 пункта. Това означава, че притежател на петгодишни облигации с такава застраховка трябва да заплати над 376 хил. USD годишно за всеки 10 млн. USD дълг. Показването при суаповете означава, че инвеститорското доверие се понижава. Причините за тези рекордни стойности може да се търсят в решението на ЕК и Евростат, взето във вторник, да изпратят съвместна мисия, която да провери истинността на статистическите данни, въз основа на които правителството прави своите прогнози. Тогава еврокомисарят по икономически и валутни въпроси Оли Рен обяви, че има известни притеснения около статистическото

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” По данни на Bloomberg нивото на застраховките при 5-годишните правителствени облигации е достигнало 376.5 пункта

представяне на България. Нашата страна е първата държава от ЕС, на която Евростат ще извърши такъв тип проверка съгласно нов по-стриктен механизъм, изготвен в понеделник. Официалното приемане на този механизъм ще стане на

► Оли Рен обяви, че има известни притеснения около статистическото представяне на България

СНИМКА BLOOMBERG

срещата между лидерите в ЕС, която ще се проведе на 17 и 18 юни. Независимо дали този механизъм ще бъде приет, такава мисия ще бъде изпратена и проверка ще бъде извършена. Според Рен целта на по-големите правомощия е да бъдат предотвратени

бъдещи дългови и бюджетни проблеми в ЕС, тъй като много често данните, които държавите дават, са нереални.

Застраховката все още е далеч от нивата си, постигнати в началото на март 2009 г., когато нейна-

та стойност беше над 700 пункта. Интересното в случая е, че застраховката на държавните облигации на Унгария, за която тръгнаха слухове, че следва модела на Гърция, се движат на по-ниски нива, като през последните три дни тяхна-

та цена е паднала с 10%.

През последните дни има известна тенденция за повишаване на CDS и при международните компании. Катализатор за това са и проблемите на BP PLC покрай разлива на нефт в Мексиканския залив.

Петролът отново проби над 74 USD/б

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” На борсата в Ню Йорк фючърсите на петрола за юли отчетоха ръст от 2.88% и се котираха за 74.06 USD/б

Петролният разлив в Мексиканския залив вече започна да дава отражения върху цената на петрола и вчера неговата цена се качи над 74 USD/б. Мораториумът на американския президент Барак Обама върху новите сондажи в Мексиканския залив предвещава средна цена от 80 USD/б на петрола до края на 2010 г., а през 2011 г. - стойности от около 90-100 USD/б. Това решение съвпада точно с началото на икономическото възстановяване на САЩ, което ще вдигне търсенето на гориво до най-високите

► Голямото търсене и по-малките гобиви от Мексиканския залив вещаят високи цени на петрола

СНИМКИ BLOOMBERG

нива след 2008 г., когато цената на петрола удари 147.27 USD/б. През първото тримесечие на 2010 г. икономиката на САЩ отчете повишение от 3% спрямо същия период на миналата година.

По изчисления на енергийното министерство на САЩ през четвъртото тримесечие добивът на

нефт от Мексиканския залив ще намалее с 26 хил. барела дневно, а през 2011 г. понижението ще бъде 70 хил. барела.

В същото време до края на тази година търсенето в световен мащаб ще стигне 85.51 млн. барела дневно, което е увеличение от 1.8% спрямо сегашните нива. През 2011

г. ще бъдат добавени още 1.9% и общото потребление ще скочи до 87.12 млн. барела дневно.

На борсата в Ню Йорк, фючърсите на петрола за юли отчетоха ръст от 2.88% и се котираха за 74.06 USD/б. При сорта Брент увеличението стигна 2.13% до 73.84 USD/б.

Увеличение на овърнайт депозитите в еврозоната

Стойността на овърнайт депозитите на търговските банки от еврозоната в ЕЦБ се е увеличила до 364 млрд. EUR вчера спрямо 362 млрд. EUR във вторник. Срещу тези си депозити банките получават лихва от 0.25%. Стойността им е най-високата от въвеждането на еврото в началото на 1999 г., предаде Bloomberg. Данните на базираната във Франкфурт централна банка показва още, че през последните девет работни дни стойността на овърнайт депозитите е била близо до или над 300 млрд. EUR.

Големите нива на държавен дълг на няколко страни от еврозоната обаче отново насочиха вниманието на инвеститорите към голямата задлъжнялост, натрупана този път не в ипотечния, а в държавния сегмент. Това внесе смут на финансовите пазари и накара ЕЦБ да започне да купува държавни ценни книжа на страните от еврозоната. Търговският дефицит на Великобритания

Калин Йорганов,
„Карол“

” Двойката EUR/USD се търгува при нива малко под 1.20

е отбелязал лек ръст през април, показват официалните статистически данни. От тях става ясно, че изригването на вулкана в Исландия се е отразило както на вноса, така и на износа, тъй като остави затворени летищата на Острова за близо седмица.

Търговският дефицит през април е бил в размер на 3.3 млрд. GBP, което е лек ръст спрямо измерените през март 3.2 млрд. GBP, предава BBC. При стоки те се наблюдава дефицит от 7.28 млрд. GBP, показва статистиката. Валутната двойка EUR/USD се търгува при нива малко под 1.20, лирата се котираше на ниво 1.45 GBP/USD, а японската йена за 91.50 USD/JPY.

Пропукването на корка

Без дъбовите си гори Южна Португалия би била пустиня

За любителя на Бакхусовата напитка ожесточената борба с винената тапа и удоволствието от заветното пукване са познати усещания. Една малка иновация в корковата индустрия вече ги прави и не толкова трудоемки, но същевременно заплашва цяла държава с икономическа, социална и екологична катастрофа.

Португалия е доказаният монополист в отглеждането на горски площи с корков дъб, производството, обработката, износа и вноса на дървесния материал в световен мащаб (вж. гра-

фиката). Рядкото растение, виреещо изключително в средиземноморските ширини, е единственото, чиято продукция се добива без нужда от предварителното му изсичане. Затова и корковата индустрия се смята за един от малкото действително екологични отрасли. С приходи, възлизащи на 3% от общия БВП за страната, тя е и жизненоважна за близо дванадесетте хиляди работници в 800-те португалски компании, снабдяващи винопроизводствения и строителния сектор с естествени коркови тапи и сурови или преработени кори.

Преориентиране

Но все повече винопроизводители в страните,

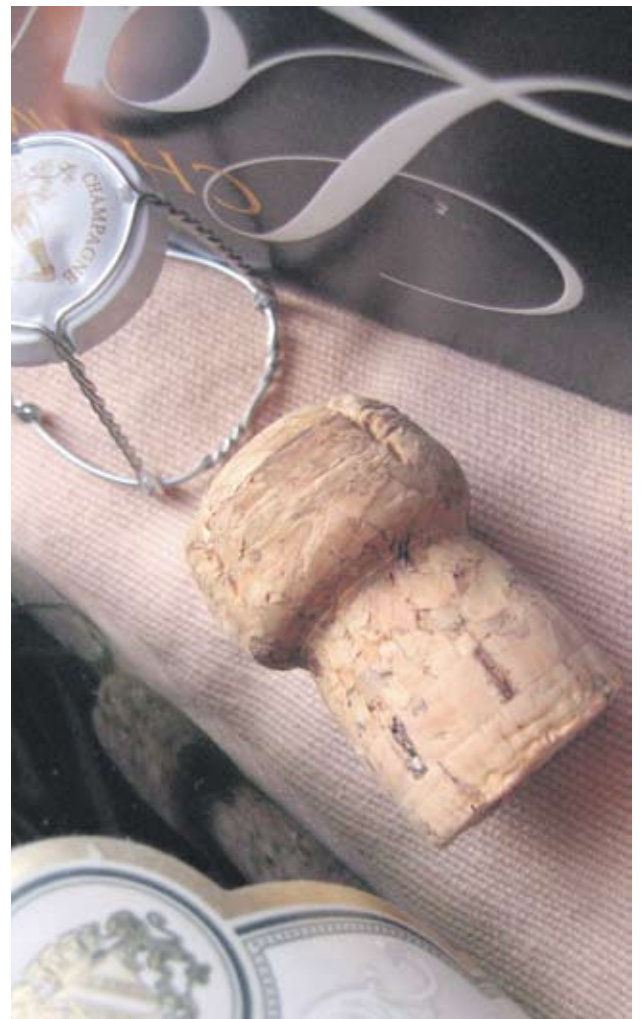
традиционно изкупуващи корковата продукция (Франция, САЩ, Испания, Германия, Италия), преминават към алтернативни форми на затваряне като синтетични тапи и винтови капачки. Те се аргументират с цялостно подобрение на качеството и улеснение за потребителя - освен удобно отваряне и затваряне, премахването на корка означава и премахване на неприятния „плесенен“ мирис от трихлороанизол (ТСА), веществото, с което се обработват порестите запушалки. Но за страна, реализираща 70% от добития си корк в производството на винени тапи и изнасяща 90% от тях, тази смяна в предпочитанията е повод за притеснение.

Новите големи

С решителни, а за Португалия застрашителни, темпове Австралия и Нова Зеландия се налагат като любимци на новите лидери във винопроизводството. Синтетичните тапи и винтовите или Zork (комбинация от коркова тапа и винтов

механизъм за затваряне) капачки са предпочитани за средно- и нискокачествения износ от Калифорния, Чили и Аржентина. Както те, така и голяма част от растящото българско винопроизводство са предназначени за големите хранителни вериги в САЩ и Европа - „Теско“, „Асда“, „Сейнсбъри“, „Уол-Март“ и „Маркс&Спенсър“. За да се продават в тях обаче, производителите трябва да са сертифицирани от Съвета за управление на горите (Forest Stewardship Council). И ако разликата в разхода за производство на по-скъпата коркова тапа и винтовата капачка на пръв поглед е незначителна (от порядъка на 5-7 ст.), то за едрите търговци, продаващи милиони бутилки вино месечно, тя е равностойна на спестявания от милиони долари. Затова винопроизводителите нямат друг избор, освен да се съобразят с наложените им изисквания за по-евтина продукция и да се преориентират към алтернативни на корковата тапа начини за затваряне.

Мария Узунова

► Все повече винопроизводители изоставят традиционните коркови тапи и залагат на новите алтернативи

► Лидери в корковата индустрия (% от световния пазар за 2005-2006 г.)

	Производство на корк	Горска площ с корков дъб	Износ на корк
Португалия	53%	32%	60%
Испания	30%	22%	18%
Италия	6%	4%	3%
Алжир	5%	18%	1%
Мароко	4%	15%	1%
Тунис	3%	4%	1%
Франция	1%	4%	3%

Винтовата революция преминава на родна почва

Златен период настъпва за доставчиците на алуминиеви капачки

В крак с глобалните промени на пазара преди четири години лидерът на българския пазар „Домейн Бояр“ представи първите си две серии от „Каберне Совиньон“ и „Мерло“ (реколта 2003 г.) и „Шардоне“ (реколта 2005 г.), запечатани изцяло със „стелвин“ - новата технология на винтови капачки. По данни на BusinessWeek днес компа-

нията е загърбила изцяло корковите тапи и работи единствено с набиращото популярност нововъведените.

Послегователни

Справка в интернет страницата на „Винпром Русе“ разкрива, че днес 80% от продукцията на компанията се бутилира със синтетични тапи, като винопроизводителят планира увеличение по този показател. По същия път са тръгнали „Дамяница“, „СИС Индустрийс“, „Домейн Менада“ и „Винпром

Пещера“, предпочитайщи услугите на снабдителите с алуминиеви и пластмасови капачки като „Херти“ и „Готмар“.

Еком

И докато в България шумът от новата тенденция ще се чуе в ограничените горски площи с корков дъб около южната ни граница, в Португалия екотът ще е може би най-продължителният след причисляването ѝ към злополучната група на най-закъсалите икономисти в еврозоната.

Доставчиците на корк преминават към план „Б“

Пазарното разместване е добре за иновациите

Спадащото потребление на коркови тапи и засилващите се изисквания за преминаване към пластмасови и алуминиеви капачки подтиква големите производители да преосмислят корпоративните си стратегии. Все по-малко от усилията им са насочени към възстановяване на пазарния дял и повече към разработването на алтернативни форми на приложение подобно на

днес масово конструираните от корков материал качици.

Необичайни партньорства

По подобни съображения световният лидер на пазара, португалската Corticeira Amorim, от година вече работи по проект, наречен „Аерокорк“, за прототип на малък дву- и четириместен корков самолет. За последните 20 години компанията претърпя сериозен срив в пазарния си дял - от 90% през 1990 г. до 70% днес.

Търсене

Прототипът, разработван в съдействие с други три компании, трябва да е готов тази година и осъществява плановите на френския авиопроизводител Дун'Аеро за търсене на алтернативни на пластмасата материали. Подобно на корковата индустрия под надигачи се критики от природозащитници и скок на петролните цени, а оттам и ръст в разходите за производството на PVC продукти, пластмасовият сектор е потъващ кораб и производителите вече търсят изход към сушата.

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

 Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

BG161P0003 – 4.2.01-0001, PROJECT “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”
BG161P0003 – 4.2.01-0001, ПРОЕКТ „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ”
This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013
Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие на Международното изложение SAIE Bologna 2010, което ще се провежда в периода 27 – 30.10.2010 в Болоня, Италия.
Краен срок за заявка за участие – **18 Юни 2010 (петък)**.
За допълнителна информация заинтересованите могат да посетят интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

 Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

BG161P0003 – 4.2.01-0001, PROJECT “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”
BG161P0003 – 4.2.01-0001, ПРОЕКТ „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ”
This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013
Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие на Международното изложение SIMM Madrid 2010, което ще се провежда в периода 02-04.09.2010 в Мадрид, Испания.
Краен срок за заявка за участие – **18 Юни 2010 (петък)**.
За допълнителна информация заинтересованите могат да посетят интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

ДО: АКЦИОНЕРИТЕ НА “СЕПТОНА БЪЛГАРИЯ” АД, ГР. РУСЕ
КОПИЕ ДО: Комисия за финансов надзор
КОПИЕ ДО: “Българска фондова борса – София” АД

УВЕДОМЛЕНИЕ
от: “Септона” АД, Гърция, община Инофита, Виотияс, 320 П Инофита вписано в Регистъра на акционерните дружества под № 37702/11/В/97/8, представлявано от Томас Евангелос Ебангелу – Председател на основание: чл. 149а, ал.2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и чл. 15, ал.1 от Наредба № 13 от 22.12.2003 г. за търгово предлагане за закупуване и замяна на акции (Наредба № 13) Убажаеми Господа,
На основание чл. 149а, ал. 2 от ЗППЦК и чл. 15, ал. 1 от Наредба № 13, Ви уведомявам, че представляваното от мен дружество – “Септона” АД, Гърция има намерение да регистрира търгово предложение към останалите акционери на “Септона България” АД, ЕИК 131253497, със седалище и адрес на управление гр. Русе, бул. “Липник” 155, за закупуване на техните акции от капитала на “Септона България” АД.
Датата, на която “Септона” АД, Гърция ще регистрира в Комисия за финансов надзор търговото предложение по чл. 149а, ал. 1 от ЗППЦК е 17/09/2010
“Септона” Гърция възнамерява да обнови част от производствено-то оборудване на “Септона България” АД, повишавайки продуктивния асортимент на българското дружество. Частичното обновяване на производственото оборудване в дългосрочен план ще повиши ценната гъвкавост на дружеството и ще затвърди пазарните позиции на “Септона България” АД. След изтичане срока за приемане на търговото предложение, търговият предложител – “Септона” АД, Гърция възнамерява да отпише “Септона България” АД от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор.
Томас Евангелу

Рецесията сви потреблението на енергия през 2009 г.

Отчитат се рекордни резултати по всички показатели

Забелязват се признаци на дългосрочно преобръщане в тенденцията на глобалното енергийно потребление, заяви главният изпълнителен директор на петролния гигант ВР Тони Хейуърд. Думите му обобщиха резултатите от 59-ия годишен Статистически доклад за световната енергия, който компанията публикува от 1953 г. насам

Рекордни данни

Първото свиване на световната икономика от Втората световна война насам доведе и рекордните данни за спад от 1.1% в глобалното енергийно потребление за 2009 г. Това е първото намаление от 1982 и най-голямото от 1980 г. насам. За държавите от ОИСР пък срихът в консумацията от 5% е най-високият документиран в историята. Докато световната тенденция е за намаляване на енергийното потребление, два региона отбелязаха ръст по този показател - Близкият изток с 4% и Азиатско-Тихоокеанският регион с 4.4%. Азиатските данни

1.1%

● е спадът в световното енергийно потребление - най-високият от 1980 г. насам

1.1%

● е намалението на отделните въглеродни емисии през 2009 г. - първото от 1998 г. насам

до голяма степен се дължат на енергоемкия възход на китайската икономика - потреблението ѝ е скочило с 8.7% през 2009 г., което е 19.5% от целия световен разход. САЩ са единствената друга държава с двуцифрен дял - 19.5%. Световното производство на енергия също се е свило с 2.6%, или около 2 млн. барела на ден, показват данните от доклада.

Обезценяване

Като цяло за 2009 г. цените на всички търгувани енергийни източници са спаднали. Най-много е намаляла стойността на природния газ и въглищата в Северна Америка и Западна Европа. В Азия масивният китайски внос на въглища задържа цената на горивото на стабилно ниво. Пазарите удариха лошо стойността на петрола през първата половина на 2009 г., но цената му се възстанови, след като страните от ОПЕК обявиха съкращения, надвишаващи намалението в консумацията.

Производството на природен газ отбеляза първи спад

Синьото гориво се котира най-силно на изток

Потреблението на природен газ е отбелязало исторически спад от 2.1% през 2009 г., като Европа и Евразия имат най-висок дял по този показател (-6.8%). Единствено Близкият изток и Азиатско-Тихоокеанският регион са увеличили консумацията си на синьото гориво (ръст съответно 4.4 и 3.4%).

Първи удар

Миналата година е била историческа и по отношение на добива на природен газ - първото документирано понижение от 2.1%. Туркменистан е рекордър в

2.1%

● е първият документиран спад в производството на природен газ

тази категория със срих от 44.8%, следван от Нигерия (28.7%), Дания (16.3%) и Бразилия (15%).

Отличници

Отличниците по ръст са Индия (28.9%), Катар (16.3%), Колумбия (16.3%) и Иран (13.1%). Въпреки контрастното представяне на регионите световната търговия със синьо гориво не е запазила нивото си, а се е свила с 2.1% през 2009 г.

► Добивът на петрол през миналата година отчете най-голямото си намаление от 1982 г. насам

СНИМКИ BLOOMBERG

Добива се по-малко петрол

Китай и Индия са единствените "жадни" за нефт

Спадът в глобалното потребление на петрол за 2009 г. възлиза на 1.2 млн. барела на ден (1.7%) - най-високият от 1982 г. насам, разкриват данните от годишния доклад на ВР. Показателят за страните от ОИСР е 4.8%, а държавите извън организацията са отбелязали най-ниския си ръст от 2001 г. (2.1%). Всъщност "виновниците" за този ръст

са Китай, Индия и Близкият изток, обясняват от петролната компания. Само Китай е отбелязал скок от 6.7%, което е 10.4% от цялото световно потребление. Единствено САЩ има по-голям дял - 21.7%.

Ограничение

Добивът на петрол също е постигнал рекордни резултати през 2009 г. - спад от 2.6%, или най-голямото намаление от 1982 г. насам. След продължаване на започналата от 2008 г. по-

литика по съкращаване на добива страните от ОПЕК са свили продукцията си със 7.3%. За сравнение намалението в рамките на Европейския съюз е 6.1%.

На грузия полъс

Държавите извън ОПЕК са постигнали противоположни резултати - увеличение от 0.9%. Най-голямо покачване в нефтения добив за 2009 г. са отбелязали страните от бившия съветски блок (3%). За първи път страните извън ОИСР

задминаха тези от организацията по производствен капацитет за рафиниране. В глобален план този показател скочи до 2.2% - най-голямото увеличение от 1999 г. насам.

2.6%

● е спадът в световното производство на нефт - най-високият от 1982 г. насам

Китай изпитва глад за въглища

Все повече се търсят алтернативи на изкопаемите горива

Огромният глад за въглища на Китай успя да спаси потреблението на горивото от устрем надолу. Извън ОИСР и бившия Съветски съюз, където консумацията спадна съответно с 10.4 и 13.3%, на Китай се дължи 95% от увеличеното търсене. Китай държи и почти половината от глобалното потребление (46.9%).

Нова надежда

Консумацията на ядрена енергия също е претърпяла трети поред годишен спад (1.3%). В обратната посока се е движело търсенето на хидроенергия, което за 2009 г. отбелязва

ръст от 1.5%.

В хармония

Тези резултати са в хармония с тенденцията за увеличение в световното потребление на енергия от възобновяеми източници. Въпреки че са все още малка част от енергийния микс на земята, чрез усилен финансови стимули и правителствени облекчения капацитетът за добиване на вятърна и слънчева енергия успя да скочи съответно до 31 и 47%. Само Китай и САЩ са причината за 62.4% от ръста при вятърната енергия.

29.4%

● е дялът на въглищата в световната енергийна консумация - връх от 1970 г. насам

► Почти половина от въглищата в света се използват в Китай

Въглерод Светът съкращава вредните емисии

► За първи път от 1998 г. насам светът отбеляза спад в отделните въглеродни емисии (1.1%) през 2009 г.
► Резултатът е още впечатляващ на фона на достигнатия връх от 31.55

млрд. т през 2008 г.

► Китай продължава да е държавата с най-големи емисии, които са нараснали с още 9.1% през изминалата година до 7.52 млрд. т.

► Съседна Япония обаче не се влияе от лошите практики и успява да се класира сред индустриалните държави с най-голям спад в отделените газове - 11.8% до 1.22 млрд. т.

Да накараш слънцето да работи за теб

Диана Динева ще получи 320 хил. лв. евросубсидии, за да направи фотоволтаична централа в Ямболско

Слънцето не само може да топли и свети, но и да работи за теб. И Диана Динева решава да му създаде доста работа. Идеята да изгради фотоволтаична инсталация ѝ хрумва преди няколко години, докато разглежда сайтове в интернет. Няколко години по-късно тя вече има готов проект в ямболското с. Недялско, а преди няколко седмици той получи и финансовата подкрепа на Държавен фонд "Земеделие". Така след една година тя ще може да се похвали, че основният служител в централата ѝ от 50.4 kW/p е слънцето.

От интернет го полето

"Хареса ми това, че държавата гарантира изкупуването на произведената електроенергия, и то на преференциални цени. Освен това разбрах, че за подобни проекти мога да получа и евросубсидии", разказва Динева. Така, след като разглежда няколко сайта и идеята започва да ѝ се струва все по-добра, тя решава да се запознае и с фотоволтаиците "на живо". "Посетих два вече изградени и работещи проекта. Единият е на 7 км от Сливен, а другият в с. Сърнево, Старозагорско", споделя тя. Никой обаче не е склонен да разказва за неща като печалба или инвестиция, затова тя прави допълнителни проучвания и търси специализирана консултантска помощ. Посещенията на място хем я разпалват, хем я карат да погледне на идеята си по-сериозно. "Фотоволтаиците са много красиви, особено ако човек може да види отблизо поле от тракери.

► "Научих за фотоволтаиците от интернет и реших, че идеята си заслужава", казва Диана Динева

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Но това е доста сериозен и скъп бизнес", споделя Динева.

Субсидия, готови, старт

След като разработва проекта си и чака отговора на Държавен фонд "Земеделие" близо година, наскоро се стига и до развързката. "Преди 2-3 месеца експерти от Държавен фонд "Земеделие" дойдоха да проверят мястото, където искам да

инсталирам фотоволтаици. Хареса им и преди няколко седмици получих обаждане по телефона, че ме канят да подпиша договор", казва Динева. Тя споделя, че не е имала проблеми или трудности, единственото, което я е притеснявало, е дългото чакане, преди да разбере какво се случва с проекта ѝ.

Вече от седмица е започнала и реалната работа. "Поръчахме фотоволтаич-

ните тракери от Германия. Сега подготвям документите за кандидатстване за авансови плащания", казва Динева.

Проектът ѝ е за 556 хил. лв. Субсидията, която ще получи по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), се отпуска по Мярка 312 "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятията" и възлиза на 320 хил. лв. Тя може да вземе авансово 50% от тези средства, но за целта трябва да предостави банкова гаранция от 110%. "Вече съм задвижила нещата и смятам, че това няма да е проблем", разказва Динева.

Екшън в последния момент

В момента емоциите ѝ покрай спечелването на субсидията и подписването на договора са на по-заден план и тя се опитва да гледа по-трезво на всичко, което ѝ се е случило. Подписването на договора ѝ обаче не минава без екшън. В самия ден, когато тя получава договора, който ще подпише, се оказва, че в него не е вписана точка 7, в която се обяснява как точно ще получава плащанията. Налага се да бъде

разпечатан нов формуляр с нужната корекция. Това обаче не е всичко. "Не си бях взела удостоверението за банковата сметка", признава Динева. За да си осигури документа още същия ден, ѝ отнема още няколко часа притеснения. Накрая всичко завършва добре, но съветите ѝ от опит към всички, на които им предстои да подпишат договори за евросубсидии, са: "Преглеждайте договора, който подписвате, и предварително си подгответе всички нужни документи."

One woman show

В момента Диана Динева се занимава освен с изпълнението на европроекта си и с другия си бизнес - магазин за обувки в центъра на Сливен, който отваря преди шест години. "Не съм от страхливите, склонна съм да рискувам. Съветвам и всички други хора, на които им липсва кураж да се занимават с бизнес, да повярват в себе си", казва Динева.

Разпродажба на обувки

При продажбата на обувки нещата обаче не вървят чак толкова гладко. "Цените на обувките спаднаха с 50-70%, а няма и голямо тър-

„Аз не съм от страхливите, склонна съм да рискувам. Съветвам и всички други хора, на които им липсва кураж да се занимават с бизнес, да повярват в себе си“

556

► хил. лв. е общата сума на проекта за изграждане на фотоволтаична инсталация

► Още преди края на лятото в ямболското с. Недялско може да се произвежда ток от слънцето

сене", разказва Динева. По думите ѝ в момента може да се намерят обувки за по 10-14 лв. и продажбата на нещо по-скъпо е доста трудна дори и на главната улица в Сливен. "Хората вече не се съобразяват с модата, а с цената", казва Динева.

Дарина Черкезова

Интервю Калина Илиева, изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие"

Пари за земеделска техника и млади фермери вече няма

България ще иска намаляване на санкциите за директни плащания на площ с още 5%

► Госпожо Илиева, вече ра беше крайният срок за кандидатстване за директни плащания със санкция. Какви са крайните резултати и как оценявате кампанията?

- Интересът тази година беше доста по-висок. Миналата година бяха подадени общо 95 хил. заявления, а за тази - 120 хил., като те се отнасят за 3.5 млн. ха. От заявленията 21 хил. са на животновъдите по шестте нови схеми за национални доплащания и 30 хил. - на тютюнопроизводителите. Резултатите са добри и това ще окаже пряко влияние върху санкциите за България. През юли предстои помирителна процедура по предходните две санкции за 2007 и 2008 г. Един от основните ни мотиви, с които ще искаме намаляването им, е, че тази година вече чертаехме в системата ИСАК. Друг аргумент е, че възстановихме всички суми по т.нар. Код 6 в бюджета, а освен това държавата е предприела необходимите стъпки това да се избегне в бъдеще. Санкциите за 2007 и 2008 г. са в размер на 10% върху цялата платена сума, или съответно 20 и 25 млн. EUR. Ние можем да настояваме те да бъдат намалени с 2 до 5% и естествено ще се целим в максимума.

► Вие имате задължения да съберете и средствата по проектите с нарушения по програма САПАРД. Какво е извършено в тази насока?

- Сумата е около 20 млн. лв., от които сме събрали 8 млн. лв., т.е. няма висока събираемост. Процедурата е стандартна - изпраща се покана за доброволно изпълнение. Ако парите не се възстановят в 7-дневен срок, се издава изпълнителен лист от съда в наша полза, след което го предаваме на Агенцията за държавни вземания и оттам нагатак те отговарят за процедурата по събиране. Делата обаче се точат с години. Имаше проекти на ОЛАФ, по които са купени стари машини, а делата се бавят около 2 години.

► Покупката на машини втора употреба ли е най-честото нарушение?

- Не, най-често се срещат административни нарушения, свързани със спазването на договорните задължения. Инвестицията трябва да се поддържа работеща в продължение на 5 години и активите да не се продават. Ние извършваме послед-

ващи проверки и често се получава, че част от активите вече са продадени. Това, което правим, е да приканваме тези бенефициенти да възстановят средствата.

► А какви са най-честите нарушения по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР)?

- Правим проверки на два етапа - административни, при които се установяват допустимостта и съответствието с еврорегламентите, и проверки на място. Хубавото е, че по програмата все още няма констатиран сериозни нарушения, тъй като тя все още е на сравнително ранен етап. С промените в нормативната уредба смятам, че на ранен етап пресичаме заложените "дупки" за злоупотреби. Това беше причината да има злоупотреби и по САПАРД. Там например не е било заложено като изискване трите ценови оферти да са независими, което е абсурдно, защото не може да се направи пазарно проучване.

► Кои са ключовите нормативни промени и какъв ефект очаквате от тях?

- Предвижда се документално опростяване на подаваните проекти. Промените са свързани и с процедурите на обработка на проектите при нас. Ограничава се надвишаването на лимитите по всяка мярка. Това никога не е било допустимо, но не е било изрично записано в нормативната уредба. Сега, за да не се надвишава лимитът, заложихме свързаните предприятия по смисъла на Закона за МСП да подават една декларация. Чрез нея и чрез проверка в Търговския регистър ще може да се проследява всяко свързано предприятие до какъв лимит е кандидатствало, за да не се допуска приемане на нови проекти, ако е надхвърлен лимитът. Разработихме и контролен лист с индикатори, за да се избегне създаването на изкуствени условия за заобикаляне на правилата на програмата. Най-ясен пример е ситуацията с мярката "Млад фермер", по която досега са кандидатствали много млади хора, но реално самото стопанство се развива от техните родители, на които е издадено пълномощно. Всички активи са прехвърлени формално, за да може да се кандидатства за субсидия, и се вижда, че това е направено малко преди кандидатстването.

► Бенефициенти и консултанти коментират, че промяната в нормативната уредба ще се прилага със задна дата и критериите към вече подадени проекти ще бъдат завишени. Поради тази причина много от

” До края на септември ще бъдат изчистени абсолютно всички стари проекти. От общо 11 хил. остава да прегледаме още 1800

8

► млн. лв. са събрани от Държавен фонд "Земеделие" от проекти с нарушения по програма САПАРД

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

тях ще бъдат отхвърлени. Как ще коментирате това?

- Това категорично не е така. Това са група хора, които имат определен личен интерес и се борят за запазване на статуквото. Всички тези правила, които в момента ще прилагаме, винаги са важали и винаги са били част от еврорегламента за програмата. Задължение на всяка държава членка е да си пренесе регламента в националното законодателство. Това, че експерти в министерството на земеделието са си затворили очите и са пропуснали да направят това, е друг въпрос. В същото време точно поради тази причина те не са си позволили и да одобряват проекти.

Никога не е било допустимо чрез свързани фирми да се надвишават лимитите по програмата. А това, което се е правело от някои кандидати или "услужливи" консултанти, е изкуственото разделяне на юридическото лице, за да се вземат не един път 2 млн. лв., а пет пъти по 2 млн. лв. По този начин неправомерно са източвани евросредства.

► Една от новите промени е, че се ограничава приемането на нови проекти на общините, преди да са получили окончателните плащания по вече одобрените им проекти. Защо се налага това?

- Още през септември обявихме, че подадените общински проекти вече надхвърлят двойно средствата

за общини за целия програмен период. В същото време, понеже критериите за допустимост са били ограничаващи и дискриминиращи, само 60% от общините са се възползвали и са получили финансиране. Получи се и така, че някои общини имаха по 10 проекта, а други едва един или два. Оказа се, че общини с бюджет от около 300 хил. лв. имат сключени договори за 23 млн. лв. Ние изискваме 120% гаранция с решение на общинския съвет, за да получат авансовите плащания, което е непорочно в конкретния случай. Убедена съм, че половината от общините ще се откажат, и това ще е един заделен ресурс, който България може да изгуби като финансиране. От общия бюджет по програмата за целия програмен период в размер на 650 млн. EUR са подадени проекти за 1.2 млрд. EUR. Когато договорим допустимите проекти, ще останат едва 90 млн. EUR по двете общински мерки, и с тази сума ще отворим новия прием. И ако не бяхме поставили ограничение, някои общини изобщо нямаше да може да кандидатстват.

► Как върви оценката на подадените към момента проекти и кога смятате, че ще можете да изчистите всичко, което е натрупано?

- Когато стартирахме проектите, бяха 11 хил. Към днешна дата вече са под 1800. От обработените са одобрени 5600. Субсидията

за договорените е 1.3 млрд. лв., което е над 30% на бюджета на програмата. Реално изплатените средства са около 900 млн. лв., което е над 15%. За сравнение, когато стартирахме, бяха договорени 400 млн. лв., а изплатени 200 млн. лв. Имаме консолидиран график с Брюксел и сме предвидили до края на септември да бъдат изчистени абсолютно всички стари проекти.

► Кои мерки ще бъдат открити за кандидатстване на 14 юни? Ще гарантирате ли, че сега няма да има толкова голяма забавяне в оценката на новите подадени проекти?

- Сроковете ще бъдат такива, каквито са по нормативна уредба - между 3 и 5 месеца. До края на годината ще разплатим всички средства по финансовото споразумение за 2008 г., предвидили сме дори да го надплатим и да влезем в следващото за 2009 г.

► Към коя от мерките е имало най-силен интерес? По кои мерки средствата вече са изчерпани?

- Най-силен интерес имаше към мерките, свързани с общините, и Мярка 121 за модернизация на земеделските стопанства. Вече са изчерпани парите по мярката "Млад фермер" и по Мярка 121 в частта ѝ за земеделска техника, докато в частта ѝ за достигане на стандартите в секторите "Мляко", "Месо" и "Нитратна директива" има

слаб интерес.

► Има ли опасност да изгубим средства по ПРСР и по програма САПАРД?

- По ПРСР няма риск за средствата по финансовите споразумения от 2007 и 2008 г. Риск като цяло винаги има, най-малкото защото програмата стартира не през 2007 г., а през април 2008 г. Това беше период от една година, който беше безвъзвратно изгубен. Ние сме създали организация и някои трикове, каквито са например авансовите плащания, за да можем наистина да усвоим средствата.

За споразумението от 2009 г., което е за около 0.5 млрд. лв., трябва да се натрупат проекти, за да не се изгубят. Смятаме, че ще имаме доста заявки през следващата година, за да не ги изгубим. Но риск има, защото, ако една община се откаже от тези средства, понеже не може да изпълни проекта, те няма как да бъдат прехвърлени за следващия период и просто се губят. Това се случи и по програма САПАРД. Там за целия период на прилагане на програмата по самите финансови споразумения са губени малка част от средствата. Губени са и на етапа на подадена заявка за плащане. Обобщената справка по САПАРД показва, че са платени 870 млн. лв. общо за целия период, а реално парите, които сме имали възможност да платим, са 1.1 млрд. лв. Усвояемостта е около 80%.

Дарина Черкезова

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Рекламтор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Цветелина Димитрова
cdimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

Дебют

Office 2010 идва другата седмица

Microsoft ще представи официално новия си пакет приложения Office 2010 в България в края на следващата седмица, научи в „Пари“. Пакетът включва обновени версии на едни от най-популярните офис приложения на

компанията, сред които Word, Excel, PowerPoint и т.н. Microsoft ще залага и онлайн варианта на Office - docs.com. Пълното име на проекта е Microsoft Office Web Apps. Той ще бъде достъпен за над 500 млн. потребители, които използват услуги от портфолиото на Windows Live като Hotmail, Skydrive и Live Messenger.

Поевтиняването на еврото може да срина пазара

Поскъпването на техниката в България заради колебанията в цените на валутите вече започна, може да стигне до 20%

Продължаващото поевтиняване на еврото може да се отрази негативно на и без това крехкия компютърен пазар в България. Това прогнозираят и анализатори, и представители на бранша. Поскъпването на долара ще се отрази негативно на цените, което от своя страна ще засегне най-силно ниския ценови клас продукти. А в момента те са най-търсени в България, където дистрибуцията на компютри и без това се сви драстично заради кризата и намаляването на потребителските разходи.

„Поскъпването на компютрите зависи много и от различните марки, по-специално от зависимостта им от доларовите пазари, каквито са САЩ и най-вече Азия

Евелин Стоев,
анализатор в IDC България

Прогноза

„Поевтиняването на еврото може да има негативен ефект за пазара, ако тенденцията се запази за по-дълго време“, коментира за в. „Пари“ Евелин Стоев, анализатор в IDC България. Според него движението на единната европейска валута спрямо долара е циклично и обикновено след периоди на поевтиняване следва покачване. „Вярно е, че досега такъв рязък спад на стойността не е имало, но това не означава, че еврото няма да възвърне позициите си спрямо долара“, казва той.

Не толкова оптимистични обаче са прогнозите на валутните анализатори, според които еврото най-вероятно ще продължи да поевтинява. Според различни мнения стойността на единната европейска валута може да падне дори под 1 USD, което ще се отрази негативно на цените и съответно на продажбите на компютри у нас.

Увеличение

Ръстът на цените на техниката в България вече започна, коментират представителите от бранша. Първият потърпевш е пазарът на компоненти, но скоро поскъпването ще се отрази и на цялата РС дистрибуция. Според Николай То-

тов, маркетинг мениджър на „Плесио“, вече се наблюдава покачване на цените с около 10%, а при някои марки то стига до 12-15%. Най-негативните прогнози са, че може да се стигне и до 20% по-скъпи компютри, което ще има негативно влияние върху натегнатата обстановка на дистрибуторите.

Според Стоев най-много увеличаването на цените ще се усети при компютрите от по-нисък клас. „Проблемът е, че в момента те са и най-популярни сред клиентите в страната ни“, добавя той. „Със сигурност атрактивни оферти под 1000 лв. за мобилен компютър ще са рядкост, и то за сметка на по-ниски хардуерни характеристики“, смята Илия Тошев, мениджър на РС подразделението на HP България.

Поскъпването на компютрите зависи много и от различните марки, по-специално от зависимостта им от доларовите пазари, каквито са САЩ и най-вече Азия, смята Стоев. Така например при Dell, която вече има един завод в Полша и строи втори, поскъпването ще е по-малко. При марки като Асег, които набраха значителна популярност в България през последните месеци, поскъпването

► Най-потърпевши от поевтиняването на еврото ще бъдат продуктите от ниския ценови клас, които са и най-търсени у нас

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ще е по-драстично. Друга тайванска марка - Asus - пък беше една от първите, които коригираха цените на продукцията си у нас нагоре. Стоев обаче очаква поскъпване в рамките на 10-20%.

Оптимизъм

Въпреки тази прогноза обаче ефектът върху дистрибуцията ще се отложи във времето. Според Надежда Генова, управител на „Поликоми“, поскъпването на компютрите ще се акумулира от традиционно слабите

за пазара летни месеци. Тогава продажбите така или иначе са ниски и не се влияят до такава степен от колебанията в цените. На подобно мнение е и Тошев. „Компютърът вече е необходимост, а не лукс. Хората, които са решили да си купят компютри, ще го направят въпреки високата цена, още повече че няма видимост цените скоро да започнат да падат“, смята той. По думите му всяка покупка днес ще е на по-ниска цена, отколкото утре.

Зависимост

На практика обаче цените на компютрите, а с тях и бъдещето на ИТ дистрибуцията (а и на дистрибуцията на потребителска електроника) са като скачени съдове с цената на еврото. Кое означава, че ако единната европейска валута продължи да губи позиции или задържи сегашните си ниски цени, ефектът върху пазара може да бъде доста неприятен и да неутрализира силното начало на годината. А втора поредна година драстич-

ни спадове на компютрите, чиито цени и без това са достатъчно ниски заради ценовата война на пазара, може да изиграе лоша шега на дистрибуторите у нас.

1000

► лв. скоро може да бъде минималната цена за преносим компютър, при това от ниския ценови клас

iPhone 4 - сам срещу всички

Apple представи най-новия си смартфон с голям въпрос - дали и този път той е по-добър от останалите

Преди 3 години Apple постави началото на масовото навлизане на смартфоните на потребителския пазар. Тогава компанията излезе с изцяло нова концепция за мобилния телефон, превръщайки го в музикален плейер и интернет устройство. И доразви тази идея със следващите му версии. Официалният дебют на четвъртата модификация на устройството - iPhone 4 - предизвиква много въпроси. Водещ от които е дали този телефон ще успее да си пробие път сред конкуренцията, която вече наистина е жестока. И многобройна.

Ситуация

Да, в понеделник главният изпълнителен директор на Apple Стив Джобс наблегна, че един от основните конкуренти на смартфона му - Google с операционната си система Android - е едва на четвърта позиция по пазарно присъствие. Но какво от това? Лидерът в онлайн търсенето се радва на широка подкрепа от страна на индустрията, а всеки месец на пазара излизат поне няколко устройства, работещи с Android. Microsoft и BlackBerry също се опитват да навакнат бързо с изоставането си при смартфоните, като по-късно тази година се очаква изцяло нов Windows за мобилни телефони. Nokia също не дава сигнали, че ще изостави своята операционна система Symbian, което допълнително налива масло в огъня на този пазар.

Дебютантът

Визуално новият телефон на Apple не е изненада за никой следящ новостите около устройството. Визията му беше показана преди повече от месец от Gizmodo, които уж случайно попаднали на забравено в бар в Калифорния тестово устройство. Разковничето обаче е в по-дребните детайли, до които порталът не успя да се добере. Вече с напълно обявени спецификации iPhone 4 спокойно може да бъде сравнен с основните си конкуренти. А именно: HTC Incredible, HTC Evo 4G, Samsung Galaxy S и Motorola Milestone XT720 (използващи Android), HTC HD2 и Dell Lightning (с Windows Mobile 6.5), Nokia N8 (представляваща Symbian) и наскоро изтеклият BlackBerry Bold 9800, който представлява хибрид между тъчскрийн телефон и известната QWERTY клавиатура на канадската компания.

iPhone 4 срещу Android

Въпреки че Android е на последно място от голямата четворка смартфон платформи по пазарно присъствие, телефоните с тази операционна система се радват на добър прием от страна на потребителите. И бързо запълват празното място по показател брой продажби най-вече заради поддръжката от страна на различни производители и различните ценови класове, в които се намират тези устройства.

Най-горещите устройства от тази армия в момента са Incredible и Evo 4G на HTC, Galaxy S на Samsung и Milestone XT720 на Motorola, обявен също в началото на седмицата. Кой е по-по-най?

Ако погледнем скоростта на устройствата, Android смартфоните използват процесори с работна честота 1 гигагерц (без Milestone XT720, който е с 550-мегагерцов процесор). Apple от своя страна залага на своята разработка A4, с която работи и таблетът iPad, което превръща този телефон в най-бързия на компанията до момента. Каква точно е работната му честота, обаче не е оповестено и досега. Дали A4 е по-бърз от останалите процесори, обаче е твърде субективно да се каже

КАКВО НОВО В НОВИЯ IPHONE

ТЪНЪК Е

Според Джобс - най-тънкия смартфон на планетата. Ако трябва да говорим в цифри - дебелината му е едва 9.3 мм, или с 24% по-малко спрямо предшественика му iPhone 3GS. Официалните размери са: 115.2x58.6x9.3 мм и тегло 137 г.

МОЩЕН Е

Apple оправда очакванията и използва новия си процесор A4 и в новия iPhone 4. Което обещава несравнима бързина на работа, ако се съди по iPad.

ДИСПЛЕЙ

Сензорният екран на този смартфон е базиран на нова технология на Apple, наречена Retina Display. Иначе казано - на него се побира толкова много пиксели, че човешката ретина не може да ги възприеме всичките. Резолюцията на екрана е 940x640 пиксела, а контрастът - 800:1. Тест на екрана на iPhone има почти толкова пиксели, колкото на iPad

КОРПУСЪТ

Шасито на iPhone 4 е подсилено със стомана и стъкло, което пази хардуера му. Стоманената рамка играе ролята и на антена, което дава възможност за увеличаване на вътрешното пространство в телефона. Кое от своя страна води до едно друго предимство

БАТЕРИЯТА

Тя е по-голяма и по-мощна от всякога. Примерът, даден от Стив Джобс: позволява провеждането на до 40% повече разговори спрямо предишните модели на iPhone

ЖИРОСКОП

Да, в новия iPhone е поместено и добре познатото устройство, което позволява стабилизация. Представте си за какви игри става въпрос

КАМЕРАТА

Всъщност камерите. Те вече са 2 - една отпред за провеждане на видеоразговори и стандартният сензор на гърба на устройството. Той вече е с резолюция 5 мегапиксела, което обаче не е всичко. Според Джобс основният фокус този път е бил качеството на изображенията, а не толкова големината им. Камерата може да снима и видео с резолюция 720p, което може да бъде обработвано директно на телефона посредством софтуера iMovie (наличен в пакета iLife на Mac). Цената му е само 4.99 USD

ОПЕРАЦИОННАТА СИСТЕМА

Изцяло нова iPhone OS 4, преименувана на iOS4. В нея вече се използва и Bing на Microsoft (!) като търсачка, въпреки че по подразбиране инструментът за търсене е Google

КНИГИ

iBooks, представена за iPad, вече е налична и в iPhone. Позволява и четене на PDF файлове

IADS

Nissan, Citi, Unilever, AT&T и Channel са сред първите марки, които ще се рекламират посредством новия iPhone

- най-малкото Android и iOS4 са доста различни и като изисквания, и като възможности, което превръща поставянето на оценка в трудно начинание.

iPhone 4 предлага най-голям обем вградена памет, тъй като базовият модел с 16 гигабайта вместимост струва 199 USD. Incredible и Evo 4G са "едва" с 8 гигабайта вградена памет, но пък имат едно голямо предимство в лицето на microSD слотовете за microSD карти памет, което увеличава количеството информация, пренасяно на тези устройства, с до 32 гигабайта.

iPhone 4 е оборудван и с най-малкия дисплей от всичките си Android конкуренти, но голямото му предимство е т. нар. Retina Display технология, благодарение на която устройството има най-голямата резолюция на пазара. Всъщност екранът на телефона на Apple събира повече пиксели дори и от огромния 4.3-инчов дисплей на Evo 4G.

Камерата на iPhone 4 може да се сравнява със сензора на Samsung Galaxy S, но остава под тази на Incredible, Evo 4G и Milestone по отношение на мегапикселите. И петте телефона записват видео с резолюция 720p HD, но само iPhone има собствен софтуер за обработване на клиповете директно на телефона.

При живота на батерията Apple е с едни гърди напред с до 7 часа възможност за разговори. След iPhone 4 се нарежда Galaxy S с 6.5 часа. И все пак това са официални спецификации, които невинаги се пренасят в реалния живот.

И не на последно място - възможността за сваляне на допълнителни приложения. Да, Android Market може и да не е най-големият магазин за такива (Apple и нейният App Store водят убедително с 225 хил. различни приложения), но пък в него се качват непрекъснато нови и нови софтуери. И вече са над 38 хил. А ако сте фенове на Flash игрите, Android е вашият избор, тъй като (логично) iOS просто няма да поддържа тази технология на Adobe. Или поне не скоро.

iPhone 4 Windows, Symbian и BlackBerry

Microsoft (която до момента е най-големият губещ на смартфон пазара) не сваля гарда и обещава сериозна конкуренция на iPhone 4 с Dell Lightning. Той обещава голям дисплей, както и плъзгаща се хардуерна QWERTY клавиатура. Това обаче се отразява на дебелината му в негативен аспект.

HTC HD2 и Lightning разполагат и с вградено радио - функция, която не е поддръжана от Apple. Microsoft обаче все още не предлага магазин за приложения на Lightning, а използването на Windows Mobile 7 ще върне устройството стъпка назад в поддръжането на мултитаскинг (работа с няколко приложения едновременно) и поддръжка на Flash.

Nokia от своя страна предизвиква iPhone 4 (или по-скоро обратното - iPhone 4 предизвиква Nokia, ако следваме хронологията на представянето на моделите) със своя N8. Той разполага с 12-мегапикселова камера (най-мощната от всички сравнявани телефони), FM радио и дори предавател, който позволява директното слушане на музика на радиото в колата ви например. А и поддържа Flash (макар и Lite).

И накрая, но не и на последно място - мистериозният BlackBerry Bold 9800. Той изглежда като сериозна бизнес алтернатива на iPhone 4 с плъзгаща се QWERTY клавиатура, 5-мегапикселова камера и обновената BlackBerry OS 6.

По трасето

9

► хил. км. е приблизителната дължина на маршрута на "Дакар 2011". Някои от участъците са на 4800 м надморска височина. Преминава се и през пустинята Атакама, където дневните температури достигат 44-50 градуса по Целзий

Статистика

Повече от 2 млрд. гледаха рали "Дакар 2010"

► На състезанието, което се проведе тази година, се представиха общо 362 отбора - 176 мотоциклета и ATV, 134 автомобила и 52 камиона.
► Дистанцията беше 9030 км за автомобили и камиони. От тях 4810 км е дъл-

жината на специалните отсечки, в които се засича време. Мотоциклетистите трябваше да преодолеят 8937 км.
► "Дакар 2010" беше едно от най-гледаните автомобилни състезания в света, като аудиторията му е дос-

тигала до 2.2 млрд души.
► Французинът Сирил Депре спечели състезанието в класа на мотоциклетите. Руските представители с "КамАЗ" взеха наградата в категорията камиони. Испанският пилот на Фолксваген - Карлос

Сайнс, спечели първата си титла при автомобилистите в надпреварата тази година.
► Таксата за участие е 10 700 EUR на участник, а за всеки автомобил се плаща по 2800 EUR. В тези суми не са включени разходите за гориво и настаняване.

Survivor на четири колела

За първи път два български отбора ще се състезават в най-тежкото офроуд състезание "Дакар"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► Александър Иванов - капитан, пилот, Златко Георгиев - копилот, Мартин Гуменов - механик, навигатор и Алекс Иванов - Джуниър - навигатор (от ляво на дясно)

Да оцелееш сред пустинята си е повече от изпитание, а да го направиш на колела е, меко казано, успех. През 2011 г. към това предизвикателство ще се отправят два български отбора. Отбор от четири души, които ще се състезават с автомобил, и двама пилоти на ATV ще покоряват аржентинските провинции в началото на следващата година.

В кола...

Александър Владимиров Иванов, Александър Александров Иванов Джуниър, Мартин Гуменов, Златко Георгиев са отборът, който ще представи България в класа с високпроходими автомобили. Идеята за участието се ражда преди три години и днес е вече реалност, коментират състезателите. По думите им колата се нуждае от още допълнения, които да я направят готова за участие. Но екипът е преодолял вече много проблеми и са готови да покажат какво могат.

И на мотор

Българските пилоти, които ще се състезават с ATV, са

Тодор Христов и Петър Ценков. Тяхното участие е под егидата на министъра на транспорта Александър Цветков. Те са поканени в състава на най-големия частен отбор в Европа - френския MD Rally Sport. Негов собственик и мениджър е Антоан Морел. Подготовката за участието си пилотите започват преди две години. Досега и двамата състезатели се нареждат на призови места в Гърция, Италия, Румъния и Германия.

Най-важното условие на организаторите на "Дакар" е участие в кръгове от европейски или световен шампионат. Христов и Ценков вече са печелили състезания от европейски шампионат. Най-важните тестове за тях ще бъдат през октомври в Мароко, когато ще тренират навигация в джуните по време на състезанието Shamgosc 2010, което е кръг от световния шампионат.

От Аржентина до Чили

Маршрутът на 32-рото офроуд състезание е предвиден да бъде от Аржентина до Чили. Ще премине през пет нови провинции в Аржентина, а влизането в Чили също ще е

по нова дестинация. По традиция той пресича пясъчни дюни, кал, камилска трева, каменисти местности и други труднопроходими терени. Стартът на изданието за 2011 г. е на 1 януари от аржентинската провинция Жужуи. А финалът трябва да бъде след 15 дни в Буенос Айрес.

История

Състезанието започва да се организира преди 31 години под наименованието рали "Париж - Дакар". То е най-тежкото и напрегнато автомобилно състезание в света на спорта. В него могат да участват както професионалисти, така и частни пилоти аматьори. Превозните средства, които се допускат в надпреварата, са: мотоциклети, високопроходими автомобили, прототипи и камиони. До 2008 г. маршрутът, по който се провежда състезанието, е един и същ. Промяната идва, след като преди две години към организаторите са отправени заплахи за терористични нападения. Оттогава дестинациите се променят ежегодно.

Николема Цветкова